

DRAUGAS

PERIODICALS
June 16, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADENIS - WEDNESDAY, BIRŽELIO - JUNE 16, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-15-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 115
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Skautybės kelias: prisimenamas skaudus tautos istorijos laikotarpis; patarimai skautėms vadovėms.
2 psl.

Kaip su nepriklausoma skiltimi „Drauge“? Visuomenė turi išmokyti skaityti paslėptus signalus.
3 psl.

Ką šį kartą mūsų skaitytojai rašo savo laiškuose. Šeiminių kertelė.
4 psl.

Partizano orumas ir stribo vieta.
5 psl.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos veikla. Paminėti trėmimai i Sibirą. „Street Dancer“ koncertuos Čikagos Millenium Park.
6 psl.

Sportas

* Serbijoje ir Juodkalnijoje vykusio tarptautinio jaunimo graikų-romėnų imtynių čempionato nugalėtoja tapo Lietuvos rinktinė. Puikiai kovoję Europos jaunio čempionas Aleksandras Kazakevičius. Svorio kategorijoje iki 60 kg jis įveikė visus savo varžovus, tarp kurių buvo ir 2004 metų Europos pirmenybių vicečempionas serbas Davor Stefanik. Svorio kategorijoje iki 66 kg nugalėtoja vardą iškovojo Aleksejus Džakonovas. Europos jaunio vicečempionas Edgaras Venckaitis (55 kg) grupės imtyse įveikė tris serbus ir kroatą. Patyrę po vieną pralaimėjimą, trečiasias vietas užėmė Stanislovas Volotkevičius (84 kg) ir Robertas Budris (96 kg).

* Šveicarijoje vykstančioje tarptautinėje irklavimo regatoje kovą dėl teisės dalyvauti Atėnų (Graikijoje) olimpinėse žaidynėse tęsia trys Lietuvos atstovai. Vyrų dviviečių igulų finale varžysis Giedrius Žadeika ir Einius Petkus. Lietuviai atrankiniame plaukime buvo treči, tačiau i finalą iškopė antrąją vietą užėmę paguodos plaukime. Į pusfinalį moterų vienviečių varžybose pateko Birutė Šakickienė, kuri savo atrankiniame plaukime buvo antra.

* Latvijos sostinėje vyksta XV pasaulio kariškių rankinio čempionatas, kuriame dalyvauja ir Lietuvos rinktinė. A grupėje lietuviai rungtynės su Kataru baigė lygiosiomis 24:24, vėliau 40:25 sutriuškino Uzbekijos komandą bei 26:22 nugalėjo Vokietiją.

Naujausios žinios

* K. Prunskienė ketina atsisakyti europarlamentarės mandato.

* Lietuva — prekeiviu žmonėmis šaltinis ir tranzito valstybė, teigia JAV Valstybės departamentas.

* Kandidatė i prezidentus paprašė apsaugos.

Politologai: vyksta susirėmimas dėl Lietuvos ateities

Vilnius, birželio 14 d. (ELTA) — Antrajame prezidento rinkimų rate bus atsakoma į esminį klausimą — ne tik apie tai, koks bus Lietuvos prezidentas, bet ir apie tai, kokia bus Lietuva. Tai paaiškės pirmojo rato rezultatams pareiškė Lietuvos istorijos instituto XX a. istorijos skyriaus vedėjas istorikas ir politologas Česlovas Laurinavičius.

„Jei kažkas pasigedo intrigos pirmajame rinkimų rate, tai dabar tą intrigą turės. Valdas Adamkus atstovauja tam, kas buvo sukurta per 14 Lietuvos nepriklausomybės metų ir tuo laikotarpiu pasiektai valstybės geopolitinės orientacijos.“

Kazimira Prunskienė at-

stovauja nepatenkintiems šiuo naujosios istorijos etapu. Už jos kyšo „paksizmo“ reiškinys“, tvirtino Č. Laurinavičius.

Istoriko teigimu, kol kas sunku prognozuoti, kas laimės antrajame prezidento rinkimų rate. Pasak jo, daug kas priklausys nuo to, kaip bus organizuojama politinė kova ir kaip reikšis rinkėjų pilietinė atsakomybė.

„Vyksta esminis susirėmimas, per kurį kyla klausimas dėl Lietuvos ateities. Manau, kad antrajame rate vis dėlto turėtų laimėti V. Adamkus. Tu, kurie pritaria Lietuvos nueitam keliui, yra daugiau nei tu, kuriems jis nepriimtinas“, pažymėjo Č. Laurinavičius.

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) docento Vytauto Radžvilo nuomone, pirmajame prezidento rinkimų rate užtikrintai pirmavusio kandidato į valstybės vadovo postą Valdo Adamkaus galimybės įveikti antrąjį ratą — „gana problemiškos“.

„Iš dalies kartojasi ta padėtis, kuri buvo per 2002-2003 metų prezidento rinkimus. Tada įtikinama V. Adamkaus pergalė pirmajame rate negarantavo jo galutinės pergalės“, teigė politologas.

Jo požiūriu, antrajame rate pritraukti naujų rinkėjų V. Adamkui seksis sunkiau nei K. Prunskienei. „Tikėtina, kad V.

Adamkui bus nelengva papildyti savo balsų kraitį, o K. Prunskienės rinkėjų tikrai gali daugėti“, tvirtino V. Radžvilas.

Tuo tarpu komentuodamas rinkimų į Europos parlamentą rezultatus Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas politologas Alvidas Lukošaitis pareiškė, kad ryškus Darbo partijos atotrūkis nuo kitų Europos Parlamento rinkimuose dalyvavusių partijų liudija Lietuvos rinkėjų polinkį „eksperimentuoti ir ieškoti apgraišomų“.

„Sunku pasakyti, iš kur tas Darbo partijos atotrūkis. Atrodo, kad žmonės kerštuoja valdančiosioms bei tradicinėms partijoms, bet patys nelabai su-

vokia, dėl ko kerštuoja“, tvirtino A. Lukošaitis.

„Ar balsavusieji už Darbo partiją galėtų įvardyti daugiau nei tris šios partijos narius? O ar galėtų įvardyti daugiau nei du šios partijos kandidatų į Europos Parlamentą sąraše esančius asmenis?“, stebėjosi politologas.

TSPMI direktoriaus profesorius Raimundas Lopatas įsitikinimu, ir prezidento, ir tiek Europos Parlamento (EP) rinkimuose svarbiausias veiksnys — Darbo partija.

„Iš niekur atsirandančios jėgos lemia valstybės politinį veidą“, dar pirmadienio naktį, skelbiant išankstinius rinkimų rezultatus, tvirtino R. Lopata.

Pasak R. Lopatos, šių metų rudenį vyksiančių Seimo rinkimų rezultatai didele dalimi priklaūs nuo to, kaip valdančioji parlamentinė dauguma ir vadinamosios tradicinės partijos sugebės daryti politines išvadas, rasti gerų sprendimų ir jų įgyvendinimo būdą.

Politologo žodžiais, „rinkėjų valia yra rinkėjų valia“, tačiau Europoje iš tokio pasirinkimo, kaip Darbo partija, „gali būti ir šaipomasi“.

Pasak Vytauto Radžvilo, „gausėja požymių, rodančių, jog dvi tradicinės Lietuvos partijos — socialdemokratų ir konservatorių — parodė esančius nelabai gyvybingos. Jų sistema toliau byra“, tvirtino V. Radžvilas.

V. Uspaskichas: prezidentą „išrinks“ Darbo partija

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Populistiškos Darbo partijos vadovas rusų kilmės milijonierius Viktoras Uspaskichas įsitikinęs, jog jo vadovaujamos partijos parama lems, kas — buvęs valstybės vadovas Valdas Adamkus ar buvusi Kazimira Prunskienė — laimės antrąjį prezidento rinkimų ratą.

„Aš esu 99.9 proc. užtikrintas, jog laimės tas kandidatas, kurį parems Darbo partija“, pirmadienį TV4 televizijos laidoje „TTT“ sakė V. Uspaskichas.

Toje pačioje laidoje dalyvavusi kandidatė į prezidentus buvusi premjerė Kazimira Prunskienė neslėpė, jog tikisi V. Uspaskicho paramos.

„Nemažai Europos Parlamento rinkimus laimėjusios Darbo partijos rinkėjų turėtų pasirinkti mane. Abejoju, kad paramą V. Adamkui gali pareikšti ir pats šios partijos vadovas Viktoras Uspaskichas“, sakė ji ir dienraščiui „Lietuvos rytas“.

V. Uspaskicho žmona Jolanta Blažytė jau parėmė K. Prunskienę finansiskai — perėdė iš jos rinkimų sąskaitą 20,000 litų.

„Ką aš galiu padaryti? Čia gi parėmė mano žmona, ne aš“, teisinosi televizijos laidoje milijonierius V. Uspaskichas. K. Prunskienė užsiminus, jog ta parama galėjo būti ir didesnė.

V. Uspaskichas, kaip ir K. Prunskienė, neigiamai vertina Konstituciją šurkščiai pažeidusio ir priesaiką sulaužusio prezidento Rolando Pakso nušalinimą nuo pareigų.

„Aš negaliu pritarti tam, kaip su juo buvo susidorota, nes tie, kurie susidorėjo, buvo kaltėsi“, teigė Darbo partijos vadovas.

Lietuvos užsienio reikalų ministro Antano Valionio teigimu, Europos Sąjungos (ES) valstybės artėja prie sutarimo dėl to, kokia turėtų būti Europos Konstitucija. Tai jis pareiškė komentuodamas ES valstybių narių užsienio reikalų ministrų diskusijas dėl sutarties, sukuriančios Konstituciją Europai, projekto. Nuotr.: A. Valionis atvyksta dalyvauti ES diplomatijos vadovų susitikime Liuksemburge. EPA-ELTA nuotr.

Vyriausioji rinkimų komisija paskelbė europarlamentarų pavardes

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Paašėjo sekmadienį vykusio Europos parlamento rinkimuose dalyvavusių partijų iškovotų mandatų skaičius ir 13 europarlamentarų pavardes.

30.2 proc. balsų surinkusi Darbo partija iškovojo penkis mandatus. Jie atiteko ekonomistei Onai Juknevičienei, verslininkui Artūnui Degučui, Seimo kanceliarijos patarėjai Danutėi Budreikaitei, Pasaulio banko projekto vadovei Jolantai Dičkutei ir Valstybinės lošimų priežiūros komisijos nariui Šarūnui Biručui.

14.4 proc. balsų surinkusi valdančioji Lietuvos socialdemokratų partija, 12.5 proc. balsų surinkusi opozicinė Tėvynės sąjunga ir 11.2 proc. balsų surinkusi opozicinė Liberalų ir centro sąjunga iškovojo po du mandatus.

Mandatus iškovojo socialde-

mokratų užsienio reikalų viceministras Justas Paleckis ir parlamentarai Aloyzas Sakalas. Tėvynės sąjungai Europos parlamente atstovaus buvęs Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir buvusi Europos reikalų ministrė Laima Andrikenė, liberalcentristams — buvęs Klaipėdos meras Eugenijus Gentvilas ir ekonomistė Margarita Starkevičiūtė.

7.4 proc. balsų surinkusi Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga bei 6.8 proc. surinkusi Liberalų demokratų partija iškovojo po 1 mandatą.

Liberaldemokratams Europos parlamente atstovaus buvęs Vilniaus universiteto rektorius, Seimo narys Rolandas Pavilionis. Europos Parlamento mandatai iškovojoji parlamentarė K. Prunskienė taip pat siekia ir prezidento posto.

P. Auštrevičius savo paramą atiduoda V. Adamkui

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Iš lenktynių dėl prezidento posto po pirmojo rato pasitraukęs buvęs vyriausiasis eurodėrybininkas Petras Auštrevičius teigia antrajame rate paremsiąs buvusį valstybės vadovą Valdą Adamkų.

„Lietuva turi remti savo ateities viziją, aš lieku ištikimas toms vertybėms ir europietiškos gerovės valstybei, todėl remiu tą kandidatą, kuris pasisako už tai, kalba už tų vertybių išsaugojimą ir plėtojimą ateityje.“

Aš atiduodu savo paramą Valdui Adamkui ir manau, kad jo vertybės yra artimos Lietuvos gyventojams ir nulems Lietuvos ateitį. Lieku ištikimas jo rėmėjas“, sakė P. Auštrevičius.

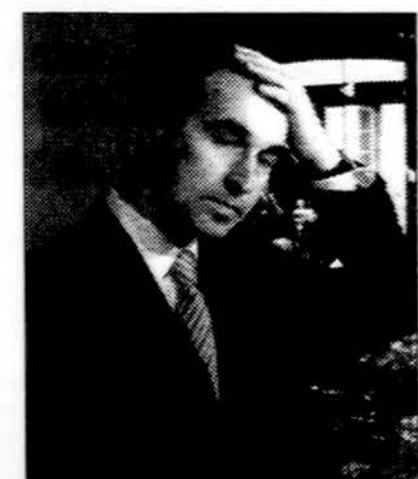
V. Adamkus antradienį išplatintame pranešime padėkojo P. Auštrevičiui už paramą antrajame prezidento rinkimų rate.

Be to, buvęs valstybės vadovas pabrėžė, kad jo ir pirmajame prezidento rinkimų rate sėkmingai pasirodžiusio P. Auštrevičiaus pažįtos ir Lietuvos ateitį ir dabartines problemas sutampa, rašoma V. Adamkaus rinkimų štabo pranešime spaudoje.

„Tai turėtų būti ženklas žmonėms, praėjusią savaitę balsavusiems už P. Auštrevičių“, sako V. Adamkus.

Anot pranešimo, V. Adamkus kviečia P. Auštrevičių ir visus šio politiko rėmėjus prisidėti prie jo rinkimų kampanijos siekiant, kad „Lietuvos žmonės po dviejų savaitių pasakytų aiškų 'taip' tokiai Lietuvos atečiai, kokios jie nori“.

P. Auštrevičius teigė, kad

Petras Auštrevičius
Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

nėra nusivylęs rinkimų rezultatais.

„Džiaugiamės rinkimų rezultatais, nesijaučiame pralaimėję, mums tik pritrūko laiko“, gerai nusiteikęs tikino jis.

Jis taip pat sakė nemanas, kad jo dalyvavimas rinkimuose sumažino kuriam nors kandidatui galimybes laimėti rinkimus. Apžvalgininkų nuomone, dviejų dešiniųjų pažiūrų — P. Auštrevičiaus ir V. Adamkaus varžybos pakenkė dešiniams.

P. Auštrevičius sakė dar nežinąs, ką veiks ateityje, tačiau nuo pirmadienio jis vėl pradėjo eiti Vyriausybės kancelerio pavaduotojo Europos Sąjungos klausimais pareigas.

Paklaustas, kokiais konkrečiais veiksmais ar patarimais ketina paremti V. Adamkų, politikas sakė dar nežinąs.

„Nežinau, kaip atrodys prezidento V. Adamkaus kampanija. Aš tikėjosi, kad ji bus įtaigi ir aktyvi, būtent tokios reikia. Nes negalima laukti savaime susiklostančių aplinkybių, jas

reikia formuoti“, dėstė P. Auštrevičius.

Žurnalistams pasiteiravus, ar jis neketina siūlyti ir savo rėmėjui V. Uspaskichui paremti V. Adamkų, P. Auštrevičius sakė ketinantis pagalvoti apie tai.

„Viktoras Uspaskichas yra savarankiškas politikas, neabejoju, kad jis pasakys savo nuostatą.“

Tačiau aš su juo kalbuosiu ir apsvaistysiu tą pasiūlymą“, sakė jis.

Tačiau jis neigė, kad pats savo ateitį siūty su V. Uspaskichu ar Darbo partija.

„Aš savo ateitį sieju su Lietuvos likimu“, tikino buvęs kandidatas į prezidentus.

Paklaustas apie galimybes jam pačiam kurti partiją, P. Auštrevičius kalbėjo dviprasmiškai.

„Aš kuriu Lietuvos likimo judėjimą ir tai yra mano ateities darbas“, sakė jis ir tuoj pat pridūrė, kad nekuria jokios organizacijos, o tai sakė perkeltine prasme.

Taip pat teigė nematąs reikalo trauktis iš aktyvaus politinio gyvenimo, nes yra ištikinęs, jog „Lietuvai reikia naujos kartos politikų, naujų idėjų bei jauno ir energingo darbo“.

P. Auštrevičius patikino, kad antroji kandidatė — buvusi premjerė K. Prunskienė — jo paramos nėra prašiusi.

Iš rinkimų pasitraukęs P. Auštrevičius nenorėjo prognozuoti, kaip baigsis antrasis prezidento rinkimų ratas, bet tikisi, kad jo „remiamas kandidatas laimės“ ir tiek jis, tiek jo aplinkos žmonės, buvo jo rėmėjai. „Dėsis pastangas, kad taip įvyktų“.

Kino metraštininkai įamžino laikinąjį prezidentą

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Kino metraštininkai antradienį istorijai Prezidentūroje įamžino laikinąjį prezidentą Artūrą Paulauską.

Laikinojo prezidento atstovas spaudai Arvydas Žilinskas sakė, kad metraštininkams buvo svarbu įamžinti kadras apie laikinąjį prezidentą, nes tokį Lietuvai turi pirma karta.

Režisierius Remigijus Sabulis prezidento darbo kabinete iš A. Paulausko ėmė interviu, taip pat įamžino šį, pasirašinęjį kai kuriuos dokumentus.

Metraštininkai domėjosi, kokius darbus A. Paulauskas jau nuveikė ir ką dar ketina daryti, klausė, ar jo neslegia laikinumas, kaip įsivaizduoja prezidento institucijos ateitį.

Tai ne pirmas kartas, kuomet kino metraštininkai varsto

Prezidentūros duris. Sausio mėnesį, prezidento skandalo įkarštyje, jie kalbino dabar jau nušalintąjį prezidentą Rolandą Paką, kuris istorijai paliko tris atsakymus apie Prezidentūrą kretusią krizę.

R. Pakso tada buvo klausta, ar jam buvo netikėta Valstybės saugumo departamento pateikta pažyma ir parlamentarų suformuluoti kaltinimai, kokią prognozuoja Lietuvos ateitį.

Šis tuomet teigė, kad kalbos apie apkaltą pasigirdo jau kitą dieną po jo laimėtų rinkimų, kad skandalą surengė politiniai priešininkai, negalintys susitaisyti su pralaimėjais rinkimais.

Krizėi tęsiantis, balandį metraštininkai grįžo į Prezidentūrą filmuoti kino studijos kuriama kino metraščio „Politinė krizė Lietuvoje“.

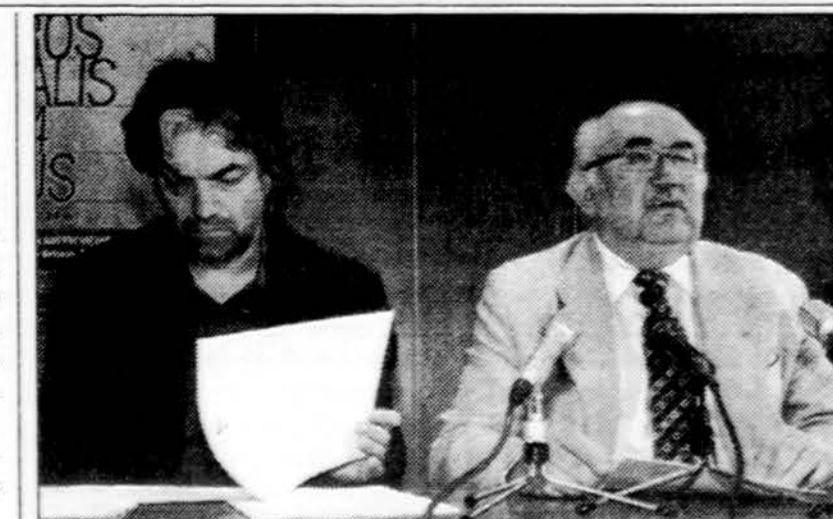
Socialdemokratų gali neparemti nė vieno

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Valdanciosios Socialdemokratų partijos vadovas, ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas neatmeta, kad socialdemokratų prezidento rinkimų antrajame rate gali neparemti nė vieno kandidato.

Anot socialdemokratų vadovo, dėl paramos kandidatams „yra įvairių nuomonių“.

Dar kartą paklaustas, kurią pusę parems, A. Brazauskas sakė, kad „greičiausiai jokia“.

„Mūsų kandidatas nebendalyvauja, mes niekam nesame įsipareigoję“, sakė premjeras.

Desimtas „Kristupo vasaros festivalis 2004“ šimtą žada daugybę įvairiausių koncertų — nuo klasikinės ir džiazo iki motociklų „muzikalaus“ gausmo, dangiško akrobatinių lektuvų baletu ir šiuolaikinės muzikos improvizacijų Mozart temomis. Nuotr.: Fortepijoninės muzikos ciklo „Kristupo klavyrai“ meno vadovas prof. Petras Geniušas ir festivalio meno vadovas prof. Donatas Katkus. Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629

Didžiojo užmojo VYKDYMAS

Su pavasariu ir vasara — jaunosios sesės išskyla, stovyklauja. Tai puiki proga patirti skautybę kaip linksną žaidimą. Bet skautės kelionėje tas linksmas žaidimas tampa ir jos didžiojo užmojo vykdymu. Jaunoji sesė žaidimų pagalba, sveiką aplinką, atviram ore stiprina savo sveikatą ir ugdo savo būdą, su paskatinimu geriams veiksams, teisinga laikysena, suteikiama proga iniciatyvai, savęs kontrolei, pasitikėjimui savimi ir savęs vadovavimui. Tame ir glūdi skautybės kūrėjo Baden — Powell didysis genijus: ne išvirsti „dresura“, o iš vidaus plaukiančiu entuziazmu sesė išpareigoja eiti šiuo brendimo keliu. Šioje srityje kaip tik ir pasireiškia vadovės asmenybės ir gabumai, jos nepakeičiamas pavyzdys bei laikysena.

Būdo ugdyme ir charakterio susiformavime jaunoji sesė atsiveria daugybei vertybių. Tarp jų viena iš pagrindinių yra: kaip ji bendrauja su **gyvuoju Dievu**. Atvirą gamtą ji kviečia pajusti kūrinių stebuklą ir jos Autorių: Gamtos pažinimas... teikia geriausią priemonių berniukų protui ir mintims atskleisti... Dievas Kūrėjas dar ryškiau stoji prieš berniuko akis Jo stebuklinguose kūriniuose, kas drauge su aktyviu Jo valios pildymu, taraujančiais, ir sudaro konkretų tikybės pagrindą... O pasaulėžiūrą ji susidaro, reikšdama pagarbą Dievui ir artimui bei pagarbą sau, kaip Dievo tarnaitę (Baden Powell) Religijame laviname tad paliečiame pačią skautybės širdį. Į ją atsiremia ir įstatai, ir šūkis, ir įžodis.

Skautų sąjūdyje Dievui pareigos reiškinio detalės paliekamos daugiausia vietinių autoritetų rankose, tačiau laukiama, kad kiekvienas skautas priklausytų kokiai nors tikybinei grupei ir lankytų jos pamaldas. Baden — Powell kalba apie stovyklose **kasdienines maldas ir savaitines pamaldas**. Joms siūlo kuo paprasčiausią charakterį.

Tiek bendrai skautavime, tiek ir religijai lavinime svarbu parinkti **tinkamą lavinimo būdą**. Skautybės steigėjas tvirtina: „Tikyba tegalima persiimti, bet negalima jos mokyt. Tai nėra drabužis, dengiantis išorę ir dėvimas tik sekmdienį. Tikyba yra tikra berniuko būdo dalis, sielos išsiugdymas... Tai asmenybės bei vidaus įsitikinimo, o ne instruktavimo reikalas“. Todėl jis ir kviečia berniuką ir mergaitę eiti gamtos pažinimo keliu. Ten visa vyksta be žmogaus pagalbos, bet pagal Dievo Kūrėjo, dėsnius.

Gyvendama ir veikdama atvirame ore, pasinėrusi gamtos pažinime, mergaitė sužadina savo vaizduotę ir pradeda suvokti Amžinybę ir didžiąją Kūrėjo schemą, kurioje žmogus toks menkutas. Šie dalykai nepaprastai žavi mergaitę, sukelia smalsumą, lavina pastabumą ir tiesiai veda į Dievo Rankas šiame stebuklų pasaulyje atpažinimą...

Iš to ir plaukia Sesėms /vadovėms kvietimas: vesti savo jaunasias seses šio nuostabaus atradimo keliu. Ar galime įsijungti į gražesnę kelionę už tą, kurioje jaunosios sesės lavina savo būdą, formuoja savo charakterį ir kuria savo asmenybę Amžinosios Meilės artumoj? Iš to ir ateina mums visiems iššūkis: būti Prisikėlusio Kristaus liudytojais savo jaunesniems broliams ir sesėms.

Būdėkime, Sesės!

s. Gediminas Kijauskas, s.j.
Iš „Vadovės užrašai“, Nr. 2

Koks buvo jų likimas

Minime skaudžiausias mums 20-ojo šimtmečio dienas — lietuvių tautos genocido pradžia, kuri sovietinės Rusijos buvo pradėta 1941-ųjų metų birželį. Norėdami palaužti patriotinės tautos rezistenciją, okupantai tukstantais lietuvių, nepaisant nei amžiaus lyties ar luomo, nežmoniškais sąlygomis užkaltauose gyvulinuose vagonuose vežė į Sibirą kankinčius ir sunaikinimus. Pirmiausiai norėta sunaikinti patriotinės inteligentijos sluoksnį ir tai buvo sparčiai įvairiais būdais vykdoma. Nepaisant fizinio naikinimo ir įvairios moralinės priespaudos žmonės liko stiprūs savo tautiniuose įsitikinimuose iki mirties Sibiro taigoje. Tos savybės ypač ryškios likusių gyvų parašytose prisiminimuose.

Stasys Jameikis.

Čia kalbėsime apie pirmojo lietuvių inteligentų ešalono, iš Naujosios Vilnios geležinkelio stoties 1941 m. birželio 17 d. rytą išvykusio į tolimas Rusijos taigas. To ešalono 1,505 asmenų tarpe buvo ir jaunas skautininkas Stasys Jameikis, kuris po 13-os metų kalėjimuose ir katorgoje iškentęs įvairias kancijas, vienintelis gyvas grįžo tėvynės pusiau paralyžiuotas parašė atsiminimų knygą „Traukinys rieda į amžinatilį“. Šios knygos 138 puslapiuose autorius pasakoja ne tik savo patirtį nuo suėmimo, gyvenimą nelaisvėje, bet plačiai vaizduoja būklę ir būseną bei žiaurų jų likimą. Atsimena daugelio vardus ir pavardes. Tarp jų ir Lietuvos skautų organizacijos narių. Ši knyga yra dar vienas lietuvių tautos genocido dokumentas.

Neturime galimybių platesnei knygos recenzijai, šiuo kartą, pagerbdami autorių, spausdiname daug pasakantių paskutinį epilogą skyrių: „Kaip ir kodėl likau gyvas“.

Knyga išleista 1994 m. Tiražas 3,000 egz. Spausdino „Raidės“ spaustuvė, Kaune. (IR)

Čikagos skautai filisteriai Vakarienes klubo išvykoje į Kendall College kulinarijos mokyklą.

Ištvėringi skautai, grįžę iš iškylos (iš kairės): Nick Miller iš Massachusetts, Ričardas Gaputis iš Quebec (Kanada), Mukas Neidhardt iš Massachusetts, Rytas Diršė iš Ontario (Kanada) ir Linas Sepikas iš Kalifornijos.

„Dariaus ir Girėno“ stovyklos sesyts, „Peteliškių“ skilties aguonytės — Amelia Hornaitė ir Migla Stašionytė, Kariong, Australija.

KAIP IR KODĖL LIKAU GYVAS?

Iš daugelio keliamą klausimą atsakyti nelengva. Aš pats sau tokio klausimo niekad anksčiau nekėliau. Kai dabar apie tai pradėtu galvoti, kai pažvelgiu atgal, pačiam darosi neaišku. Juk perėjau pagal šūkį „sunaikinti kaip klase“ visus ten vykusius — ant gyvenimo ir mirties ribos — procesus: katorginiais darbais gniuždytas — nesugniuždytas, badu marintas — nenumarintas, speiguose šaldytas — nesušaldytas, virstančių taigos medžių traušint — nesutrušintas, paralyžio lošintas — nesu-
luošintas, džiuvos bacilų ligų — nesu-
sėstas, įvairių kitų ligų (dizenterijos, pelagros, cingos, širdies ydų) alintas — atsilaukęs, net lavoninė kaip numirelis išneštas — atgijęs, banditų peiliu durtas — nenudurtas, moraliai laužytas — nesu-
laužytas...

Iš tikrųjų — kas per orga-

nizmas, pakelęs visas tas negandas. Prisimenu lageryje mane gydžiusio profesoriaus Melniko žodžius, kuriuos čia norisi pakartoti: „Turite tai, ką jums motina davė. Jei, ateidami į pasaulį, gavote stiprius pradus — ir mes, gydytojai, jums padėsime, jei ne — mes tik pagalbininkai mirties“. Gal tikrai tėvai man, jų pagrandukui — devintam vaikui dovanojo pačius stipriausius genus? Gal stiprybės visam gyvenimui suteikė motinos pienas, kuriuo, gimęs badmečiu, su meile maitino beveik iki 4 metų amžiaus (turbūt unikalus atvejis)? Gal vaikystėje ir jaunystėje patirtas vargas užgrūdino organizmą ir badui, ir fiziniam lagerio darbams? Gal blaivus ir sveikas skautiškas gyvenimo būdas (nežinant nei papirosio, nei svaigalų skonio), stovyklos pušnyuose, gyvenimas gamtoje, kelionės Lietuvos vieškeliais paruošė gyvenimui taigoje? Gal kantrybės ir valia bei savitvarda padėjo ir bado kankinamam atsispirti pagundoms — bet kuo užpildyti tuščią skrandį ir išvengti infekcijų ar apsinuodijimo? Gal nervų stiprybė, įgalinusi išlaikyti dvasios ramybę? Gal apsisprendimas, tapęs įpročiu nematyti supančioje aplinkoje klaidiausio nužmogėjimo apraiškų, negirdėti kiekvieną žingsnį lydinčių šlykščiausių keiksmažodžių? Gal didelis noras nesugyvuoti,

nesužverėti, išlikti žmogumi? Gal pasirodymas psichologiškai — nepasiduoti negalėms? Gal dvikovoje su mirtimi, net ligų paguldytas į lovą, pagelbėjo darbas, užimtumas — tai gyvybės elektras, kuriuo naudojosi ir dabar? Gal tai, kad ir tose sąlygose atsirado žmonių, kritiškiems momentais užjautusių ir ne tik moraliai rėmusių mane? Gal karštos senutės motinos maldos pasiekė Aukščiausiąjį ir buvo išklausytos? Gal ir mano meilė artimiesiems, mano pastangos pateisinti jų viltį, kad grįšiu? Gal begalinis Lietuvos ilgesys ir troškimas nors savo griaučius parvežti į gimtąją žemę?

Gal?... gal?... gal?...

O gal šių veiksmų visas kompleksas gaivino, neužgnaužė širdies plakimo tame nekrikštų sukurtame pragare? O grįžęs invalidu, kad išgyvenau iki šios dienos dar 35 metus — galiu dėkoti tik žmonai Marijai, savo meile ir rūpesčiu apsupusiai mane.

Tegu tie visi „gal“ bus at-saku rašytojui K. Sajai ir kitiems į klausimą „kaip“ ir „kodėl“ likau gyvas iki šių Lietuvos nepriklausomybės pakvėpimų dienų. Ir pagaliau — gal taip Dievas panorėjo, kad nors vienam iš to pusantro tukstantio būto leista sulaukti krikščioniškos Lietuvos atgimimo, kad tasai vienintelis išlikęs iš-

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvėpimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siųdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasiųsti kopiją.
El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sukurys dantis už peniamą kainą.
Sveikatai kabinė anglų, ota letuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūsles, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
VJIA BUBLYS, M.D.
Vaikų gydytojos
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

tesėtų pažadą, duotą mirštan-
tiems draugams — parvežti į
namus jų atžaloms ar bent būsi-
moms lietuvių kartoms žinia
apie jų likimą?

Ar galiu tarti, kad tą
pažadą ištesėjau? Deja, tik dali-
nai, gal tik vienu procentu.
Beveik penkių dešimtmečių
laikotarpis daug faktų, įspū-
džių, vardu, pavardžių, veidų
nunešė užmarštin. Juk visą tą
laiką gyvenau užgnaužta bur-
na, bijojau tas istorijas pasakoti
net savo artimiausiems, net
savo žmonai Marijai. Tai buvo
tabu! — ir prieš įstatymą, ir prieš
Baudžiamąją Kodeksą. Juk išei-
damas iš lageryje pasirašau
pasizadėjimą niekam nieko
nepasakoti. O dabar jau, atvirai
šnekanč, esu susenęs, išsi-
kvėpęs, atmintis susilpnėjusi,
įspūdžiai nublanę ir buvusių
kūrybinių jėgų nebėra... Katgora
ir laikas sunaikino jas... Todėl
šie prisiminimai — tai tik ap-
valga, tik trupinėlis tų kancijų,
kurias išgyveno visi kiti. Jei
būtų likę gyvi, kiekvienas jų
būtų papasakojęs tokių ar dar
baisėsių epizodų, istorijos
faktų. Tai būtų buvęs pilnas
vaizdas tos tironijos, kurią
sukūrė bolševikų sistema.

Ar esu patenkintas savo
likimu? Ar jaučiuosi laimingas?
(Ir tokių klausimų girdžiu).

Džiaugiuosi sulaukęs at-
gimstančios Lietuvos dienų!
Sveikata palūžo, bet tvirta dva-
sia, kurią stiprino ir stiprina
Lietuvos gamta, jos oras, pats
vardas — Lietuva! — kuri pa-
gimdė ir išaugino mane. O laimę
temdo nepriklausomybės
metais išaugusios gabios inte-
ligentijos, Lietuvos elito, tos
kartos branduolio, palaidoto
užmarštin, likimas...

Kai matau iš tremties į
gimtąją žemę grįžtančius tos
kartos palaikus karstuose,
daroji skausmingai graudu. I
nebuti, į mirties lagerys išguito
mano ešalono vyrų nieks ne tik

karsto su tėvų ar senelių pa-
laiskais neatvėję, ne tik kapo, bet
ir tų kapinynų neberas. Juk
mes buvome „užkasami“ ne tik
be karstų, bet ir be baltinių. Ir
ne išalo žemėje, o virš jo, kir-
tavietėse, lengvai pasiekiamame
taigos žverimis bei juodvar-
niams gylėje, ar tiesiog sniego
pusnyse.

Mūsų buvusių lageryų vie-
tovės seniai, dar lageriams eg-
zistuojant, net kuoliukai su pa-
laidotų kalinių numeriais (ko-
kie, pavyzdžiui, dar išlikę Abe-
žėje) sunaikinti, kapai, jų kau-
bureliai buldozerių sulginti su
žeme ir kapavietės užleistos
natūraliai miško atžalynui. Per
pastaruosius keturis dešimtme-
čius sunyko, apleisti sudulėjo ir
tie lageriai barakai. Ir tos kir-
tavietės vėl jau virto neįžengia-
ma gudžia taiga, paslėpusia
skaudžią Lietuvos inteligentijos
1941 metų tragediją, tuk-
stantčius niekuo nekaltų, tik
meile Lietuvai alsavusių vyrų,
jų palaikų išniekinimą.

Taiga — zakon — įstaty-
mas.

Taiga — gluduma nakties.

Taiga — mirties šmėkla.

O žodis Lietuva — buvo ir
liko vilties žiburėlis, atgimimas,
prisikėlimas, palaima. Gerbkia-
me, branginkime ir ginkime tą
vardą visur ir visada. „Tas lais-
vės nevertas — kas negina jop!“

P.S. Taip jau sutapo, kad
šiuos atsiminimus baigiu rašyti
1989 m. šventąją Kūčių vakarą.
Ta proga kviečiu lietuvių tautą,
dabarinę ir būsimą kartas,
visą Lietuvos senimą ir jaunimą
nors Kūčių vakarą, kai kiek-
vienas šeimos narys pagal se-
nus lietuvių papročius turi būti
tėvynioje, kiekvienos namuos
uždegti bent po vieną žvakutę
bolševikų tironijai žuvusiųjų
prisiminimui. Juk jie to verti. Ir
nors mintyse išstarkime jiems
„Amžiną atilį“.

Stasys Jameikis

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kaip su ta „nepriklausoma skiltimi“?

Prieš keletą mėnesių šiame — trečiame — mūsų dienraščio puslapyje dukart per savaitę pradėti spausdinti žurnalisto, visuomenininko Broniaus Nainio straipsniai, išspausdinti ir pavadinimus: „Mes ir Lietuva“, „Mes ir pasaulis“ (nors straipsnių tematika įvairuoja). Nuolatinėse skyriaus antraštėse pažymima, kad tai „nepriklausoma skiltis“.

Su pirmąja skiltimi išspausdinome ir prerašą, dėl ko ir nuo ko ta skiltis nepriklausoma. Atrodo, kad mūsų skaitytojai ir tą prerašą neatsiėmė, o dar ir pabrėžė, todėl pastaruoju metu kyla kai kurie nesusipratimai ir priekaištai. Redakcija gauna ypač daug skambuciu dėl „nepriklausomos skilties“ spausdinamos medžiagos, na, ir kaltinimų redaktorei, kad ją spausdina. Ypač skaudu, kai tokie priekaištai ateina iš buvusių Lietuvos laisvės kovotojų — partizanų, ir kitų patriotų. Todėl manome, kad pribrendo metas vėl šia tema — šikart jau kiek plačiau — atsiliepti.

Bronius Nainys spaudos darbuose — ne naujokas. Jis ne tik straipsnių rašytojas, bet ir buvęs redaktorius, ir taip pat redagavęs knygas. Kas turėjo progos jį pažinti iš straipsnių ar asmeniškai, be abejo, žino, kad tai stiprių įsitikinimų ir tvirtų nuomonių žmogus, jas sukaupęs ir suformavęs neturpam savo amžiaus kelyje.

Tokio asmens bendradarbiavimas, savaime aišku, turi tam tikrą kainą (čia kalbame ne vien apie honorarą, bet ir padidintą bendradarbiavimo sąlygas). O Broniaus Nainio skilčių nepriklausomumas yra kaip tik viena tokių sąlygų, su kuria sutiko ir jis, ir dienraščio leidėjai. Redakcijai teliko pritarti... Nors paprastai laikraščio spausdinama medžiaga priklauso nuo vyr. redaktoriaus, šiuo atveju daroma išimtis.

Esame įsitikinę, kad tam tikra kontroversija kiekvienam laikraščiui naudinga. Kaip sakoma, „ne visi turi pulti ir tą pačią dūdą“, nes tuomet „muzika“ bus nuobodi. Nepriklausomose (trečiadienio ir šeštadienio) skiltyse Br. Nainiui paliktos laisvos rankos — medžiaga „necenzuruojama“ ir spausdinama tokią, kokią šis bendradarbis atsiunčia, nepaisant, kiek toli ji

prasilenktų su redakcijos nuomone.

Žinoma, dažnai rašant, temos retkarčiais pasikartoja, o besikartodamos, giliai įsirežia į tas pačias vėzes. Panašiai galbūt atsitiko ir „nepriklausomos skiltys“, kur dienraščio bendradarbis šiek tiek „įstrigo“ Lietuvos vidaus politikos temas ir kartas nuo karto peržengia liniją, tuo suerzindamas ne vieną „Draugo“ skaitytoją.

Redakcija įvertina skaitančiųjų nuomones, bet būtų daug naudingiau, jeigu jas skaitytojai reikštų ne telefoniniais skambučiais, bet laiškais. Kaip pastebėjote, spausdiname laiškus įvairiomis temomis ir klausimais. Kiekvienas skaitytojas (nebūtinai prenumeruojantis, bet skaitantis „Draugą“) turi teisę pareikšti savo nuomonę, jeigu nevengia pasirašyti savo tikro vardo, pavardės, įrašyti adresą ir telefoną. Redakcija kartkartėmis laiškus rašytojams pasiskambina, patikrindama, ar tikrai toks asmuo yra. Anoniminių laiškų ne tik nespausdiname, bet net neskaityti pasiunčiame į „šukšliškąjį archyvą“. Beje, rašydami laiškus, galite pasinaudoti ir elektroniniu paštu, siunčiant juos adresu redakcija@draugas.org ir jokių būdų ne kitu. Tačiau ir e-paštu siunčiamuose laiškuose būtina įrašyti savo adresą, kitaip laiško nespausdinsime.

Kita išeitis — dar lengvesnė ir patogesnė: jeigu kurie straipsniai nepatinka, paprasčiausiai jų neskaitykite. Juk ne viską perskaitome ir anglų kalboje laikraščiuose ar žurnaluose. Per vieną savaitę išspausdinami 42 „Draugo“ puslapiai (šeštadienio ir antradienio po 12 — su šeštadieniu kultūrinio priedu ir antradienio „Bičiulyste“). Kiek daug įvairios medžiagos — straipsnių, straipsnelių, žinučių, skyrių ir skyrelių kiekvieną savaitę pateikiama skaitytojų informavimui, malonumui! Įdomios ar reikalingos medžiagos čia gali kiekvienas rasti ir pasirinkti tai, kas labiau patinka. O dėl „nepriklausomų“ ar kurių kitų skilčių neverta pakelti kraujospūdžių. Verčiau susirūpinkite svarbesniais dalykais, pvz., kad lietuvių tauta vėl nepakliūtų į „senosios nomenklatūros“ pinkles antrame prezidento rinkimų rate.

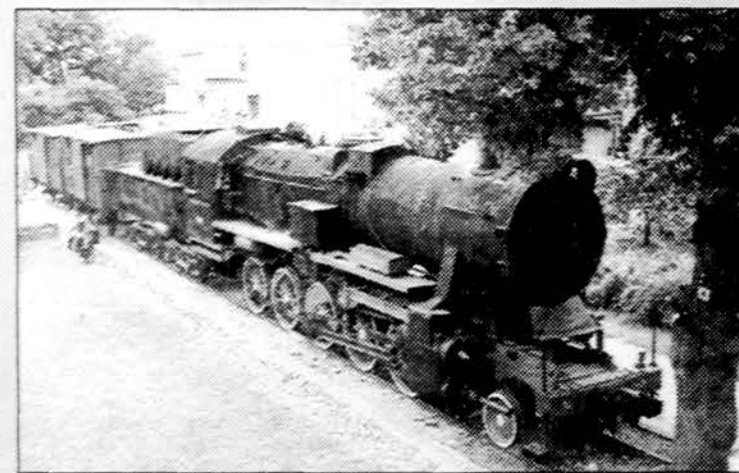

Garbės sargyba prie paminklo tremtiniams Lukiškių aikštėje. Greta stovinčiame sovietinio saugumo pastate buvo tardomi, kankinami ir žudomi pasipriešinimo sovietinei okupacijai dalyviai, Lietuvos patriotai ir niekuo savo tėvynei nenusikalę žmonės.
Jono Česnavičiaus nuotr.

Gedulo ir Vilties dienos išskilmėse kalba Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio narys Antanas Napoleonas Stasiškis.
Jono Česnavičiaus nuotr.

Lietuvos gyventojų deportacijų autentiškas traukinys Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje. Čia kasmet Gedulo ir Vilties diena paminėti susirenka gyvi likę Sibiro tremtiniai.
Jono Česnavičiaus nuotr.

VISUOMENĖ TURI MOKYTIS SKAITYTI UŽKODUOTUS SIGNALUS

Birželio 10 d., iki Prezidento rinkimų likus vos kelioms dienoms, spaudos konferenciją surengė vienas turtingiausių Lietuvos žmonių, Seimo narys, neseniai sukūręs Darbo partiją Viktoras Uspaskich. Didelė dalis politologų ir visuomenės šio politiko ir verslininko, susikrovusio turto iš Rusijos dujų, ėjimo laiko nenuoširdžiais ir keliančiais nepasitikėjimą. Nepasitikėjimą sustiprino neseniai šio Rusijoje gimusio verslininko pareiškimas, kad lietuviai neva nemokantys tvarkyti valstybės ir tai geriau padarytų rusai. Todėl daugelis kėlė sau klausimą, kodėl V. Uspaskich remia prezidentinį kandidatą Petrą Auštrevičių, buvusį konservatorių vyriausybės kanclerį. Buvo svarstoma, kad tuo jis, turintis aiškias sąsajas su rusiškojo kapitalo, nori sukurti apie save paviešlį, kaip vakarietiškos orientacijos žmogų. Ir kai V. Uspaskich paskelbė pareiškimą, kuriame reikalavo P. Auštrevičiaus atsisiboti nuo konservatorių, ne vienam pasirodė, kad V. Uspaskich atvėrė savo tikrąjį — rusišką veidą, nes pareiškime jis, ne vieną kartą, pasirašo „V. Uspaskich“. Čia turima galvoje Lietuvos vyriausybės, kuriai 2000 m. vadovavo konservatoriai, pasirašyta sutartis su amerikiečių bendrove „Williams“.

Ką galėtų reikšti šis politiko ėjimas, rinkimų išvakarėse pakalbinome Seimo narį Artūrą Vazbį.

Toks V. Uspaskich pareiškimas man nebuvo netikėtas. Visą savo politinę karjerą, bent jau po to, kai tapo Seimo nariu, jis labai nuosekliai siekia savo užsibrėžto tikslo — turėti reikšmingą valdžią Lietuvoje, greičiau

siai premjero pozicijos pavidalu. Tiesą pasakius, kiek keistokas pasirodė jo apsisprendimas deklaruoti paramą P. Auštrevičiui, kaip kandidatui į prezidentus. Interpretuojant tą apsisprendimą, viena iš versijų buvo ta, kad neturėdamas savo kandidato, V. Uspaskich niekuo nerizikuoja, nes remia populiarią ir perspektyvą. Kita vertus, deklaravimas ir reikšdamas tam tikrą paramą jam, kartu įgyja galimybę manipuluoti ta parama ar nulemti rinkimų rezultatus. Kitas dalykas, jo buvimas šalia Tėvynės Sąjungos, kuri taip pat remia šį kandidatą, įnešė tam tikrą sumaištį rinkėjų galvose ir galėjo sukelti dviprasmiškumą tiek kandidato, tiek jį remiančių politinių jėgų atžvilgiu. Ir dalis Tėvynės Sąjungos rinkėjų taip pat galėjo suglumti, stebėdami šalia savęs stovint V. Uspaskichą.

Vertinant visus šiuos įvykius ir prisimenant R. Pakso krizę, iškyla labai daug parašų. Atrodo, kad vykdoma tokia pati sumaištis eskalavimo politika visuomenėje, stengiantis suklaidinti. Matomas ir tas pats braižas. Stebėdami R. Pakso „trilerį“, turbūt daugelis iš mūsų susidarė prielaidas, kokie žmonės jį supa ir kokie paramos ryšiai susipynę. Dabar matome to proceso tęsinį. Tiesą sakant, vertintu V. Uspaskich istoriją su P. Auštrevičiaus remimu kaip tam tikrą, ne Lietuvoje veikiančių struktūrų veikimą prieš Lietuvos valstybę, nuoseklių išpuolių seriją ir ne nuostabią, jeigu galų gale V. Uspaskich paremtų kandidatę, kurią prieš pat rinkimus parėmė R. Pakas — K. Prunskienė. Beje, vienoje televizijos laidoje, jis, išsakyęs lyg ir remiantis P. Auštrevičių, pridūrė, kad jo žmona remianti Kazimierą Prunskienę. Ir jei kandidatė reikią paramos, ji galinti kreiptis į jo žmoną.

Matome visiškai supainiotą, gudrų žaidimą. Jeigu nuo pat

rinkimų kampanijos pradžios tiek R. Pakas, tiek V. Uspaskich būtų parėmę K. Prunskienę, tai nebūt įnešę tiek sumaišties, ir rinkėjams būtų buvę lengviau susigaudyti, kas čia vyksta.

Kuo V. Uspaskich kaltina konservatorių? Pasidavimu svetimų valstybių įtakai. Fonas yra aiškus — „Williams“ atėjimas į Lietuvą. Niekam ne paslaptis, kad JAV vyriausybė ne kartą reikė savo suinteresuotumą Amerikos verslo investicijomis Lietuvoje. Ir tai nėra joks kriminalas. Tai natūrali valstybės užsienio politikos išraiška. Visame tame fone aiškiai matome nepaslėptą nepasitenkinimą tuo, kad Tėvynės Sąjungos, tuo metu valdanciosios partijos, pozicija sutapo su JAV interesais šiame regione ir prieštaravo Rusijos interesams. Kitaip tariant, V. Uspaskich kaltina Tėvynės Sąjungą tuo, kad ji, atstovaudama savo valstybės interesams, nebuvo pakankamai nuolaidi Rusijos interesams.

Tokio žūlaus pareiškimo, ko gero, neteko girdėti per visus 15 Lietuvos nepriklausomybės metų. Tai primena apie tam tikrą veiksmų suaktyvėjimą ir Rusijos struktūrų desperaciją, susisavinimą, kad ne visi dalykai Lietuvoje vyksta pagal iš anksto numatytą planą. Nereiktų praleisti nepastebėtų tokių pareiškimų, kuriuose beveik atviru tekstu išsakomas kaimyninės, anaipol ne visą laiką geranoriškos Lietuvai valstybės interesas.

V. Uspaskich, iki šiol tarsi vaizdavo vakarietį, staiga prieš rinkimus atvėrė tikrą savo veidą. Jo žodžiuose yra tam tikra žinia, kurią jis nusiuntė visuomenei. Ji aiškiai nėra išreikšta, bet matoma atidžiau stebint procesus ir ypač prisimenant pasaulinio masto ekspertų, buvusio Rusijos specialiųjų tarnybų žvalgybininko Gordijevskio, kurio straipsnius Lietuvos skaitytojai turėjo galimybės skai-

tyti, pasisakymus bei „Lietuvos rytė“ perspausdintas žvalgybinio žurnalo „Janes intelligent digest“ apžvalgas apie Rusijos specialiųjų tarnybų interesus Lietuvoje. Žmonės, kurie turi tokią informaciją, manau, nesunkiai mato, kieno ausys kyšo iš už panašių pareiškimų. Visuomenė turi mokytis skaityti užkoduotus signalus, kad vėl nepatektų į spąstus, kaip buvo R. Pakso atveju.

Čia be politinės taktikos dalykų dar yra ir praktinis sumetimas. Buvo pamatyta, kad ir antrąjį turą gali patekti du dešinieji kandidatai — P. Auštrevičius ir V. Adamkus. Tokiu atveju nedraugiškos Lietuvai jėgos išsigaudo visiškai pralaimėjimo. Dedamos pastangos, kad to neįvyktų.

Ne atsitiktinai smūgiai nukreipti į Tėvynės Sąjungą, nes tai bene vienintelė partija, kuri pareiškė nematanti jokių galimybių bendradarbiauti su V. Uspaskich partija ir vertina ją kaip nestiprinančią valstybingumo bei galinčią atnešti daug žalos tiek pilietinės visuomenės vystymuisi, tiek valstybingumo raidai. Matyt, Tėvynės Sąjunga ir yra identifiukuota kaip aiškus priešas, kurį reikia sunaikinti, nes su kitais bebaigiama susitarti. Net ir liberalcentristų vadovas A. Zuokas viename interviu yra pasakęs, kad jis labai rimtai svarstytų galimos koalicijos su V. Uspaskich variantą, mat stebėdamas V. Uspaskich veiksmus jis matęs rimtos politikos užuomazgą.

Esant tokiai dviprasmiškai politinių partijų pozicijai, bus ieškoma susitarti su jomis ir pasiekti jų tolerancijos Darbo partijos įsigalėjimui. O Tėvynės Sąjunga, vienintelė atvirai išsakyti savo neigiamą požiūrį, gali būti suvokiama kaip grėsmė Darbo partijos interesams ir po Seimo rinkimų. Tai turėtų suprasti stebintys šį procesą.

Parangė Audronė V. Škiudaitė

ŠIS TAS APIE POPIEŽIUS

ALEKSAS VITKUS

Nr.9

Tuo tarpu Liuteriui atrodė, jog popiežių Bažnyčia jau negalėjo būti reformuojama, ir kad, jo žodžiais, popiežius buvo tik „Babilono ištvirkėlis“.

Kas pradedo tik kaip teologų ginčas, greitai pavirto į didelio masto nesutarimą, privedusį prie Bažnyčios skilimo. Liuteris tvirtino, kad dvasininkija nebuvo patikima tikinčiųsios vesti išganyta. Todėl reikėjo labiau pasikliauti Šventuoju Raštu, kurį Liuteris išvertė į vokiečių kalbą, ir neseniai Gutenbergio išrastos spausdinimo mašinos dėka jį paskleidė masėse. Panašų į šiuo dienų internetą, kuris leidžia net tironų užguitoms masėms pralaužti monopolį ir tiesos supratimą.

Liuterio mokslas greitai prigijo Vokietijoje ir Skandinavijoje, o kiek vėliau ir Anglijoje. Didelio skirtumo nuo Katalikų Bažnyčios formų ir esmės ten nebuvo, kol neatsirado nauja srovė, kalvinizmas, tapęs griežčiausia priešingybe katalikų tikėjimui. Jonas Kalvinas, paveiktas protestantų įtakos, vadinamas Ženevos (Šveicarijoje) popiežiumi, aiškines, kad „Dievas yra nepriklausomas, o žmogus yra priklausomas nuo Dievo“. Kalvinas draudė šokių, draudė dainavimą, draudė bet kokią nerimtumą, net juoką. Jo pasekėjai atsisakė vargonų, kryžių, žvakių, altorių. Jis nenorėjo leisti net Kaledų šventei.

Kalvino pasekėjai pasklido po tuo laiku visą besipiečiantį pasaulį. Atsirado olandų reformatų bažnyčia, škotų presbiterijonų bažnyčia, anglų puritonų bažnyčia ir hugenotų bažnyčia Prancūzijoje. Visų tų protestantų akimis, į Katalikų Bažnyčios narius buvo žiūrima, kaip į pagonis, tuo tarpu kai katalikų akyse protestantai buvo atskilėliai, kurie, kaip Adomas, nepaklūsę Dievo valiai.

Kova prieš reformaciją

Taip suskilus Katalikų Bažnyčiai, likę katalikai suprato reikimą kaip nors susitvarkyti ir atgauti buvusią Vatikano aureolę. Nors ir atrodytų keista, bet to grįžimo į tikrąją katalikybę aktyvistai buvo ne popiežiai, bet nežymus baskų kilmės karys Ignas Loyola, karuose sužeistas, nutaręs tarnauti Dievui ir Apaštališkajam sostui. Jis tapo kariško pobūdžio jėzuitų ordino steigėju ir vyresniuoju. Naują ordiną patvirtino kelių savo vaikų susilaukęs popiežius Paulius III

(1534–1549), įsivaizdavęs save esančiu dideliu meno rėmėju, nors tuo pačiu ir toliau toleruojančiu tikinčiųjų nekenciamą inkviziciją. Jis paskelbė ir Kongregacijos indeksą, kuriame buvo surašytos knygos, už kurių skaitymą katalikai buvo traukiami į inkvizicijos teismą.

Nors ir nenorėdamas, Paulius III (1534–1549) sušaukė Tridento (ital. Trento) susirinkimą, kuriame pradžioje dalyvavo tik apie 30 vyskupų, kurie posėdžiavo per ilgus 18 metų. Suvažiavimui baigiantis 1563 m., jo sprendimus pasirašė jau 199 vyskupai, ir patvirtino naujas popiežių Pijus IV (1559–1565). Tai buvo didelės reikšmės katalikų gyvenimo atnaujinimas, aiškiai pasisakęs prieš protestantų reformą. Pagrindė suvažiavimas naujai ir aiškiai formulavo dogmatines tiesas, kaip Šv. Raštą, Eucharistiją, komuniją, kunigystę, moterystę, atlaidus, atgailą, ir t.t. Mišių aukta turėjo būti atliekama jau daug kam nesuprantama lotynų kalba. Buvo pagaliau sudrausmintas ir dvasininkija, ypač iki tol dažnai nuodėmingas ir gana palaidas kunigų gyvenimas.

Popiežius Paulius IV (1555–1559) nelabai sutiko su naujojo jėzuitų ordino judėjimu. Jie vienu metu tokį karštą bažnyčios kovotoją Igną Loyola pavadino eretiku, o kelis kardinolus net iškino kaip eretikus. Iki tol ramiai gyvenančius Romos žydus jis pradėjo stumti į ghetto ir deginti ant laužo jų šventas knygas.

Naujasis jėzuitų judėjimas pagimdė ir kitus ordinus, kaip, pvz. Teresės šv. Avila karmelitų, ir daug kitų. Paprasti katalikai, kunigai ir pasauliečiai daug prisidėjo, kad Katalikų Bažnyčia vėl pradėtų po truputį atsigauti Prancūzijoje, Vokietijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje. Katalikų misijonieriai pasklido ir po visą naują atrastą pasaulį — pietinę Ameriką ir Afriką.

Tridento susirinkimas atstatė Katalikų Bažnyčios autoritetą, bet popiežiai ir toliau stengėsi tą Bažnyčią vien tik patys valdyti. Pijus V (1566–1572) iškilmingai ekskomunikavo Anglijos karalienę Elžbietą, tuo be reikalo apsunkindamas Anglijos katalikų gyvenimą. Sikstas V (1585–1590) net padėjo finansuoti Ispanijos armadą, kuri turėjo vykti kariauti prieš protestantišką Angliją. Kaip būvęs inkvizitorius, jis baudė mirties bausme bet kokią dvasininką, nusidėjusį skaistybei, turbūt patogiai užmiršdamas savo pirmtakų nuodėmes.

Būs daugiau

Laiškai, nuomonės, komentarai

DĖL S. GOŠTAUTO SKILTIES

Su dideliu malonumu perskaičiau Stasio Goštauto straipsnį „LF ir LB gaila kirvių“, žiūr. „Užrašai iš provincijos“, „Draugas“, 2004 m. birželio 3 d.

Parašyta daug tiesos. Ne vienas „Draugo“ skaitytojas norėtų tą skiltį skaityti dažniau. Tačiau, atrodo, kad Stasys Goštautas pats nėra prašęs paramos iš LF kokiame nors projekte ir nežino Pelnų skirstymo komisijos reikalavimų. Tad noriu tik paaiškinti, kaip finansinė parama yra skiriama JAV LB Kultūros tarybai ir kaip yra atsiskaitoma: jokių pinigų fondas pradžia neduoda („seed money“); neremia administracinių išlaidų (pašto, telefono, kopijavimo, spaudos reklamos, spaustuvės išlaidų); neremia kelioniu. Po įvykusio renginio yra pristatoma LF visa smulkiai apyskaita: pajamos ir išlaidos su pakvatinimais. Be to, prie prašymo dar pridedami LB Kultūros tarybos metinė kontrolės komisijos kopija su paaiskais. Ir tai nereiškia, kad visos išlaidos bus padengtos. Dabar atėjo tokie laikai, kad lietuvių visuomenė nėra svarbūs kultūriniai renginiai bei minėjimai. Salės būna pusiau tuščios, o išlaidas reikia padengti. Labai dažnai tenka kreiptis pas draugus, o ypač pas dosnų dr. Joną Adomavičių, kad padengtų likusias skolas.

Marija Remienė
JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė

KAS BUS, KAI LIETUVA IŠTUŠTĖS?

„Lietuvos jaunimas masiškai skrenda lėktuvais, važiuoja autobusais, keliai keltais į Vakarų. Po gegužės 1-mos į Londoną važiuoja kasdien po 3 autobusus — 2-ą aukštą. Iki tol į savaitę tik po 2 važiuodavo. Lėktuvų taip pat padidino skry-

džių skaičių. Taip rašoma laiške iš Vilniaus, rašytame 2004.05.15.

Kas gi bus, kai Lietuva ištuštės?

Viena paguoda(?): gal didesnė dalis sugrįš — su krūva pinigų? Atstaus Lietuva?

Antanas Klimas
Rochester, N.Y.

SU PAGARBA MINIMAS AUKLĖTOJAS

Malonu buvo skaityti plačiai aprašytą ilgą moniją. Eduardo Simaškos nueitą gyvenimo kelią. Jis š.m. liepos 22 d. švęsavo 95-į gimtadienį (R. Baltarusis, „Draugas“, 2004 m. gegužės 21 d.). Tai tikrai tauri asmenybė kunigas-pedagogas, tad nenuostabu, kad buvę mokiniai jį dažnai aplanko, nepamiršta pasveikinti. Reta, kad auklėtojų ir auklėtinių risti tokie tamprūs dvasiniai ryšiai, kurie atsispindi šiose jo laiško eilutėse: „Gyvenimas neglostė mūsų nei vieno: visi turėjome priimti Apvaizdos siunčiamą kryžių ir jį nešti.

Kai buvau lageryje, kai reikėjo dirbti sunkų vergo darbą, kentėti bėdą, šaltį, paniekimus, pagalvodavau: ar mano mokiniai — mielas jaunimas — liks ištikimi Dievui ir Tėvynei?.. Dabar džiaugiuos, kad mano mokiniai, jau seni, žili, mane aplanko ir mato, kad jie neįdavę jaunystės idealų. Turiu: ačiū Tau, Viešpatie!

Kaip būtų gera, jei šių laikų moksleiviai turėtų daug tokių kilnių dvasios auklėtojų! Ilgiausius metų garbijam Kapeilonui!

Sofija Jelionienė
Darien, IL

MENKAS LEIDINYS APIE ŽYMIĄ ASMENYBĘ

Puikus straipsnis pasirašy-

tas inicialais D. B., priminė „Draugo“ skaitytojams apie gydytoją, mokslininką dr. Milda Budrienę, ilgai gyvenančią ir dirbusią kartu su vyru a.a. dr. Stasiu Budriu Čikagoje.

Be savo pacientūros, veikė įvairiose lietuvių organizacijose, o išėjusi į pensiją, apsilpus akims, pasiryžė išleisti knygas apie lietuvių gydytojus pasklidusius įvairiose kontinentuose, tuo paliekant lietuvių tautai savo testamentą. Ji nusipelnė gauti iš Lietuvos medali.

Jurātės Tamulaitienės knygelė — „Darbštumo ir valios harmonija“, išleista Vilniuje 2003 metais, buvo patios gerbiamos daktarės užsakymas. Tikime, kad Jurātė Tamulaitienė prisiderino prie dr. Milda Budrienės pagėdavimo, išleisti leidinėlį, paskleidžiant jį žmonėms, dar nežinantiems apie mūsų amerikietį gydytoją dr. M. Budrienę.

Niekada nevelu mūsų tautiečių istorikams išleisti knygą apie šią didelę asmenybę, aiškiai, Vilniuje ir paskleisti ją bibliotekoms.

Gerbiamą Daktarę visų savo knygų krūvį atidavė St. Petersburgo, Floridos „Lietuvių bibliotekai“ radusiai prieglobstį „Lietuvių klubui“, kur dirba dvi bibliotekininkės Monika Andrijauskienė ir Emilija Kiaunienė.

Vida Tumasonienė D.D.S
St. Pete Beach, FL

SVEIKINAME!

Kas drįstų bent šnibžtelti, kad „Draugas“ neįdomus? Tas prie 100-tojo slenkščio besitartinas „jaunuolis“ — guvus, laisvais išjudinąs „išsivadėjusį“ kraują, kupinas geranoriškumo, netikėtumų, naujovių, staigmenų...

Nauja, tarytum saulėtekio atšviesta, skiltis „Užrašai iš provincijos“ aplankė mūsų tarsi žaizduojanti vaivorykštė po audros. Dr. Stasys Goštautas savo gabia „auksine“ plunksna seniai nuostabiai žavėjo (tik, deja, jis savo „provincijoje“ gan ilgokai kažkur „snuodiavė“ po medžių pavėsy?). Šis jo straipsnis, it atskridęs baltas balandėlis su alyvų — taikos šakele snapely bei šelmiško humoro krislais akyse, nuteikė skaitytoją, paglostydamas jo apkartusią (dėl visų LF ir LB pykčių) širdį

bei gaivindamas grožio, gerio, tiesos ir taikos išsiilgusią sielą. Tas rašinys, lyg taikos angelas, siūstas patiu laiku. Tartum šaltu vandeniu apipylęs dvejetą boksininkų — galiūnų, juos atgaivindamas, jis atvėrė visuomenei daug nežinomų faktų — žvilgsnį į visų kritikuojamą dr. Antano Razmos vardo premiją bei kitas LF detales.

Šmaikščiai priėmė „naują“ apie „provinciją“ Bostoną. Smalsumo gija nuvijo į patikslinimo šaltinį, nors kas gi nėra girdėjęs apie garsią „Boston Tea Party“ XVII šimtmetį? Boston, su savo „karaliaus“ ar „karalienės“ kalba (angliškų akcentu) išsiskiria iš visų kitų amerikiečių. Tą „aristokratų“ didmiestį išgarsino vienas populiariausių JAV prezidentų John F. Kennedy. O vis dėlto miestų laiptuose Boston stovi... 20 pakopoje (589,821 gyv.), net Milwaukee iš 19 vietos žvelgia žemyn į jį (su 590,893 gyv.).

Tačiau bostoniečiams nėra ko nusiminti, George W. Bush gyvena kur kas mažesnėje „provincijoje“ — Washington, D.C., su 570,898 gyv., 23 pakopoje. Čia prisimena, kai prieš daugelį metų savo draugei, gyvenančiai St. Petersburg, FL, suminėjau, jog jis yra „provincija“, ji tiek itūzo, kad tik per plauką laimingai likau neįstumta į jūrą. O St. Pete su savo 248,000 gyv. net nėra 30 JAV miestų sąrašė.

Nuoširdžios sėkmės linkiu dr. Stasiui Goštautui, kuris savo straipsniais žada mūsų džiuginti kas antrą savaitę.

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

VASARIO 16 MINĖJIMAS VILNIUJE

Mūsų išsivijios spauda, ypač „Draugo“ Nepriklausoma skiltis dažnai, „muša per galvą“ lietuvių švietimo vadovus bei mokytojus už jaunimo patriotinio auklėjimo stoką, už kosmopolitizmo garbinimą. Skiltyje ne kartą buvo garbinama buv. prezidento R. Pakso inauguracinės kalbos patriotiškai pareiškimai (nežinia, kas juos parašė), ne pažvelgiant į tikrovę, vėl kaltinama tautinio auklėjimo stoka Lietuvos mokykloje.

Daug tikresnį patriotinį jaunimo ir senimo nusiteikimą pamatėme Amerikos Lietuvių televizijos 2004.06.13 laidoje, kur visą valandą buvo rodomas Vasario 16 minėjimas Vilniuje, Katedros aikštėje. Ji buvo pripildyta tūkstančiais jaunų dalyvių, o jos dideleje estradoje dainavo keli šimtai mokyklinių vaikų, dainas pravedant keliems solistams ir jas palydint miniai su tūkstančių trispalvių vėliavėlių siūbavimu, orkestro ir kaimiškos liaudies kapelos pritarimu. Kernagis deklamavo B. Brazdžionio „Šaukiu aš tautą“, poetas J. Marcinkevičius savo eilėmis visus kvietė mylėti tėvynę. Vaikų choras dainavo populiarias lietuvių dainas, kurias, be abejo, išmokė Lietuvos vėliavėlių siūbavimu, orkestro ir kaimiškos liaudies kapelos pritarimu. Kernagis deklamavo B. Brazdžionio „Šaukiu aš tautą“, poetas J. Marcinkevičius savo eilėmis visus kvietė mylėti tėvynę. Vaikų choras dainavo populiarias lietuvių dainas, kurias, be abejo, išmokė Lietuvos vėliavėlių siūbavimu, orkestro ir kaimiškos liaudies kapelos pritarimu.

Panašus Lietuvos jaunimo nusiteikimas buvo rodomi Amerikos lietuvių televizijos ankstyvesnių sekmadienių laidose iš Vilniaus operos rūmuose vykusio „Dainų dainelė“ spektaklio. Juose pasirodė gražabalsis Lietuvos jaunimas. Čia tenka pagirti ir labai, labai padėkoti ALTV laidų vedėjui Arvydui Reneckiui, kuris TV žiūrovams duoda tikrus Lietuvos dabartinio gyvenimo vaizdus, bet ne tamsiąją gyvenimo pusę, ar tušius, kaip mūlo burbulus, politikierių pažadus.

Vasario 16 minėjimas Vilniuje priminė ir mūsų ruoštus Vasario 16 minėjimus, gal prieš 30 metų. Tuomet Vasario 16 minėjimo programoje Pasaulio lietuvių centre Lemonte dominavo liuanistinės mokyklos mokinių choro dainos, jų tautiniai šokiai, tuo parodant mūsų jaunimo tautinio auklėjimo eigą ir mūsų švietimo vadovų pastangas.

Mūsų maži telkiniai nesukvies Vilniaus Katedros aikštę pripildžiusios minios Vasario 16 minėjime ir neskambės tūkstantinio vaikų choro dainos. Bet tėvynės meilės semkimės iš Vilniaus pavyzdžių, kuriuos mums parodo Amerikos Lietuvių televizija, retkarčiais mus nukeldama į Lietuvą.

Bronius Juodelis
Willowbrook, IL

SIŪLO DARBA

CNA and COMPANIONS
We are looking for experienced caregivers (minimum of 2 years with an agency in home health care) willing to work as live-ins or on weekends. Part-time and full-time positions available. Driver's license and available car helpful. Must speak English and have work authorization paper.
Call 312-739-9144.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukstė S. Kane.
Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvės įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, „plokštės“, „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turis darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607;
2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

VACATION IN KENNEBUNK, MAINE!
Franciscan Guest House
Near Monastery, Beach & Shops
Call: 207-967-4865
www.franciscanguesthouse.com

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ UŽSIKRAUTI KONTAINERI
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439. Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067. Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st St. CHICAGO, IL 60629. Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455. Tel: 708-599-9680

* Vyras ir žmona ieško darbo. Norėtų dirbti kartu. Dokumentai, automobilis. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-915-9229.
* 43 m. moteris ieško darbo žmonių priežiūroje, ar valymo darbų naktimis arba gali pakeisti bet kurią naktį šiauriniuose rajonuose. Tel. 847-338-2392.
* Pirkiau automobilį, ne senesnis kaip 1993 metų ir naudotą kompiuterį. Tel. 847-338-2392.
* Reikalinga moteris, galinti pakeisti nuo birželio 29 d. vakaro iki liepos 6 d. vakaro. Privalo kalbėti angliškai ir vairuoti automobilį. Atlyginimas \$ 80 dienai. Tel. 773-501-4316.
* Reikalingi žmonės naktiniam darbiui — laikraščio pristatymui, šiaurės vakarų rajonuose. Reikalavimas — automobilis. Tel. 773-501-4316.

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia **Julija K.**

KARŠČIAI IR MAISTO SAUGUMAS

Vasaros karščiams užėjus, visuomet atsiranda perspėjimų: būkite atsargūs, kad neapsinuodytumėte sugedusiu maistu. O maistas greičiausiai sugenda, jeigu nėra tinkamai apsaugojamas — karštas ir išlaikomas karštu, sušaldytas — šaltu.

Tai kiekviena šeimininkė gerai žino — patarimų net nereikia. Bet ką daryti, jeigu netikėtai dingsta elektra (audros metu ar dėl kitų priežasčių), o pilnas šaldytuvai bei šaldikliai maisto? Žinovai štai ką sako:

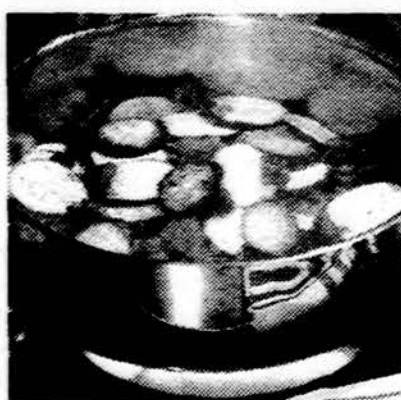
a. Nevarykite šaldytuvo ar šaldiklio durų. Jeigu šaltas oras iš šaldytuvo neišeis, maistas šaldytuve išsilaikys nesušalęs apie keturias valandas. Jeigu šaldiklis pilnas arba apypilnis sušaldyto maisto, jis neatsileidęs išsilaikys apie 48 valandas.

b. Pradėjęs atsileisti, maistas gali vėl būti sušaldomas, jeigu jame dar yra ledo kristelių. Atsileidęs maistas neturėtų būti vartojamas, jeigu jo temperatūra pakilus iki 40° F arba daugiau, ir taip buvo dvi valandas ar ilgiau. Tai yra idealios sąlygos bakterijų veisimuisi.

c. Ši taisyklė negalioja sušaldyti duonai, pyragui, vaisiams, vaisių sultims ir paprastoms (be prieskonių ir pabarų) daržovėms. Duona, vaisiai ir vaisių sultys (pvz., apelsinų) gali būti saugiai vėl sušaldytos net kelias valandas išbuvusios šiltoje patalpoje. Jeigu sušaldytos daržovės buvo laikomos 40° F temperatūroje net 6 val., jos gali vėl būti sušaldomos.

d. Jei šaldytuve buvęs maistas sušilo iki 40° F ir taip buvo ilgiau negu 2 val., gali atsirasti problemų. Ypač svarbu saugotis žuvies, mėsos, pieno, jogurto, kiaušinių, minkšto arba tarkuoto sūrio, pagaminto maisto (ar jo likučių) ir nuplautų supjaustytų lapinių daržovių.

e. Maistą padės ilgiau saugiai išlaikyti, jeigu į šaldytuvą arba šaldiklį įdėsite plastmasinius maišus ledo (galima pirkti net benzino stotelėse ir daug kur kitur). Taip pat greitai gendantį maistą galima sukruti ir išvykoms naudojamas izoliuotas dėžės — „coolers“ ir padengti ledu. Tačiau geriausia apsaugos priemonė: sveikas protas ir nuojauta. Jei pradėsite abejoti, ar maistas saugus valgyti, vėliau išmeskite.

Vasaros salotos

3 vidutinio dydžio gerai išnokę pomidorai
2 šaukštai alyvų aliejaus (extra-virgin olive oil)
5 vidutinio dydžio cukinijos (zucchini)
2 česnako skiltelės
1 puod. smulkiai supjaustytų šviežių baziliko lapų (basil leaves)
1/2 šaukštelio druskos
1/8 šaukštelio maltų pipirų
Nedideliame puode įkaitinti apie 3 puod. vandens. Nemažą dubenį pripildyti šaltu vandeniu ir įmesti keis ledo gabaliukus. Į karštą vandenį įmesti pomidorus, pakaitinti 30-45 sekundes, kol žievelė pradeda raukšlėti; išgriebti su kiaušiniu ir įdėti į šaltą vandenį. Kai pomidorai atvės, nupluti žievelę, perpjauti skersai per pusę, išimti visas sėklas ir pomidorus supjaustyti nedideliais kubeliais. Sudėti į sietelį ar koštuvą, kad nusivartvėtų.

Česnako skiltelės nupluti ir smulkiai sukapti. Cukinijas supjaustyti nestorais ritinėliais.

Keptuvėje įkaitinti aliejų, sudėti česnaką ir cukinijas. Pakepinti nuolat maišant apie 2 minutes. Sudėti sukapotus pomidorus ir baziliką. Maišant pavirinti, kol cukinijos suminkštės, apie 3 min. Suberti druska ir pipirais.

Galima patiekti karštus arba kambario temperatūros.

SKANU, SVEIKA IR GREITAI PAGAMINAMA

Kinietiškas viščiukas

2 sv. be kaulų ir odos vištos krūtinėlės
2 raudonieji pipirai (red peppers)
2 žalieji pipirai (green peppers)
6 nedideli svogūnai
3/4 puod. sojos

padažo (soy sauce)
5 šaukštai aliejaus

Krūtinėles supjaustyti maždaug 1 colio pločio ar kiek stambesnėmis juostelėmis, užpilti 1/4 puod. sojos padažo ir palaikyti šaldytuve 30 min.

Raudonuosius ir žaliuosius pipirus nuplauti, išimti sėklas ir supjaustyti stambiais kubeliais. Svogūnus nupluti, supjaustyti ketvirtimis ir aplaistyti likusiu sojos padažu.

Gilioje keptuvėje (čia labai tinka kinietiška keptuvė, vadinama „wok“) įkaitinti 3 šaukštus aliejaus ir jame apkeptinti mėsą. Sudėti į dubenį ir laikyti šiltai. Likusiam aliejuje pakeptinti pipirus, suberti į dubenį su mėsą. Keptuvėje pakeptinti svogūnus, kol jie pasidarys skaidrus, bet neparuduos, tada suberti į keptuvę mėsą su pipirais, supilti likusį sojos

padažą ir troškinti 5 min.

Patiekti su bieriais virtais ryžiais.

Vištų sparneliai su soja

1 ir 1/2 sv. vištos sparnelių
1 puod. sojos pupelių
1/2 puod. sojos padažo
3 puod. sauso balto vyno

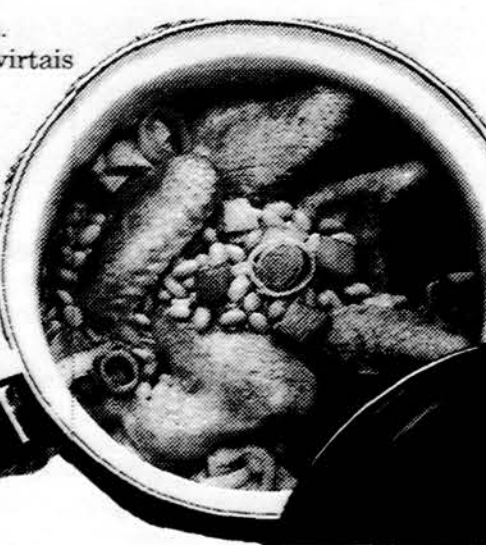
1 poras (leek) arba 4 žalieji svogūnai su laiškais

1 šaukštas imbiero (ginger)
5 šaukštai aliejaus
1 šaukštas cukraus
Druskos nereikia, nes sojos padažas paprastai yra labai sūrus.

Iš vakaro šaltu vandeniu užmerkti sojos pupeles, išvirti, kol bus minkštos (galima užpilti verdančiu vandeniu ir palaikyti 3-4 val., tuomet nereikia mirkyti per naktį. Beje, galima pirkti ir konservuotų sojos pupelių skardinukėse). Sparnelius nuplauti, užpilti 2/3 sojos padažo, vynu, sumaišyti, kad visas paviršius pasidengtų, ir šaldytuve marinuoti apie 20 min.

Porą (arba svogūnelius) nuplauti, supjaustyti nedideliais gabaliukais.

Gilioje keptuvėje (čia vėl tinka „wok“) įkaitinti aliejų ir jame iki rusvumo pakeptinti sparnelius. Suberti porą ir kepti dar 5 min. Sudėti virtas sojas pupeles ir įpilti tiek vandens, kad apsemtų visus produktus.

Supilti likusį sojos padažą, suberti cukrų, imbierą, uždengti ir troškinti 15 min., kol sparneliai bus visiškai minkšti.

Česnakinė duona

Tai vienas populiariausių naujųjų lietuvių imigrantų užkandžių — prie alaus ar kitos progomis. Sveika ir skanu, verta visiems pamėginti.

Paruošiamas iš jau kelias dienas pastovėjusios juodos duonos, česnako ir aliejaus (geriausia naudoti alyvuogių aliejų).

Duonos riektės iš abiejų pusių apšlakstomos aliejumi ir, išdėdus ant skardos, pakepinamos iki 350° F įkaitintoje orkaitėje apie 15 min., arba kol pasidaro traškios. Išėmus iš orkaitės, abi riektės pusės gerai įtrinti nuluptomis ir perpjautomis česnako skiltelėmis.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

BRUSSELIS.

Europos socialistai, liberalai ir žalieji gali pamėginti per ateinančią mėnesį suformuoti „vaivorykštės susivienijimą“, kad užsitikrintų naujojo Europos parlamento kontrolę ir atsvertų pagrindines konservatorių grupės įtaką. Kelias artimiausias savaites bus vedamos intensyvios derybos, po kurių turėtų paaiškėti, kokia bus jų pusiausvyra naujame penkerius metus dirbsiančiame parlamente, kuri pirmąjį savo posėdį susirinks liepos 20 dieną. Pirmadienį paaiškėjo keturias dienas 25 Europos Sąjungos (ES) valstybėse vykusio rinkimų maratono rezultatai, kurie rodo, kad didžiausią frakciją 732 vietų parlamente vėl sudarys Europos liaudies partija (ELP). Antrieji bus socialistai, treči — liberalai, ketvirti — žalieji. Tačiau nė viena iš šių grupių neįsitikrino parlamento kontrolės. Liberalai nori suformuoti platesnę centristinę pakraipos grupę, kad apribotų Europos liaudies partijos įtaką. Tuo tarpu žalieji nenori, kad vėl būtų ištrinta aiški skiriamoji linija tarp politinės kairės ir dešinės ir sugrįžta prie tradicinio valdžios pasidalijimo tarp socialistų ir Europos liaudies partijos, kaip tai buvo iki 1999 metų. Visos trys politinės grupės sutaria žmogaus teisių ir aplinkosaugos klausimais, tačiau turi nedaug ką bendro ekonomikos srityje.

TALINAS.

Estijos parlamento komisija, prižiūrinti valstybės saugumą tarnybas, paneigė įtarimus, kad žinomas viešųjų ryšių žinovas Meel Kubits bendradarbiauja su Rusijos žvalgyba. „Žurnalistų sąjunga“ Meel Kubits ir jo viešųjų ryšių įmonės „Corpor“ bendradarbiavimą su užsienio valstybių žvalgybos tarnybomis nepasitvirtino, pareiškė komisijos pirmininkas Olari Ta-

al. Pasak jo, komisija padarė šią išvadą po pokalbių su Estijos kontržvalgybos Informacijos departamento direktoriumi Tarmo Turkson ir saugumo policijos kontržvalgybos skyriaus vadovu Aldi Alus. M. Kubits reikalauja, kad parlamento komisija išsiaiškintų, dėl kokios priežasties, kieno prašymu ir kokiems šaltiniams padedant informacijos departamentas surinko apie jį žinias, kam šios žinios buvo parodytos ir ar nebuvo visa ši istorija pradėta siekiant sąmoningai pakirsti įmonės „Corpor“ autoritetą.

LONDONAS.

Už Irako Abu Ghraib kalėjimą atsakingai JAV generolei kariškių žvalgybininkų vadas buvo nurodęs su kalininiais elgtis „kaip su šunimis“, sakė ji interviu, kuris buvo rodytas antradienį. Janis Karpinski, vadovavęs karo policijai, kuri valdė Irako kalėjimus tuo metu, kai Abu Ghraib buvo padarytos skandalingosios kalinių žeminimo nuotraukos, sakė, kad iš jos ir jos kareivių norima padaryti atpirkimo ožius už veiksmus, kuriuos atliko nurodė kiti. J. Karpinski sakė, kad generolas Geoffrey Miller, kuris į Iraką buvo atsiųstas iš JAV bazės Guantanamo Kuboje, nurodė taikyti naujas procedūras tose Abu Ghraib kamerose, kur buvo tardomi sulaikyti irakiečiai. „Jis pasakė: 'Guantanamo išmokome, kad kaliniai turi užsitaruoti kiekvieną dalyką', teigė J. Karpinski. „Jis sakė, kad jie yra kaip šunys ir kad jei tik leisi jiems pagyvoti, kad jie yra vertesni už šunis, jų nebesuvaldysi“. J. Karpinski, kuriai nepateikti jokie kaltinimai, pavaldžius karo policininkus JAV apkalbino Abu Ghraib žeminimo kalinius, nes keli jų matomi minėtoje nuotraukoje. Tačiau J. Karpinski, kurios igaliojimai sustabdyti dėl pažeidimų Abu Ghraib, sakė, kad karo policininkai nebūtų vedę irakiečių pozuoti toms nuotraukoms, jei

tai nebūtų buvę liepta. J. Karpinski pakartojo, kad nenumanė apie irakiečių kalinių žeminimą ir kankinimą Abu Ghraib ir kad ji buvo paversta atpirkimo ožiu.

ARTIMIEJI RYTAI

BGHADAS.

Radikalūs šių dvasininkas Moqtada al-Sadr po birželio 30 dienos, kai pasibaigs JAV vadovaujama okupacija, galėtų išmėginti savo jėgas Irako politikos arenoje, antradienį pareiškė laikinasis Irako prezidentas. M. al-Sadr praėjusią savaitę sąlyginai pritarė naujai Irako vyriausybei ir pareiškė planuojantį įkurti politinę partiją, kuri galėtų varžytis iki sausio mėnesio įvyksiančiuose rinkimuose. Prezidentas Ghazi al-Yawar per spaudos konferenciją pažymėjo, kad iš radikalios karinės armijos vadovo pusės tai buvo „protiškas žingsnis“. Šie laikinasis prezidento pasisakymai kol kas yra aiškiausias ženklas, jog naujieji Irako vadovai nepaliko priešiško JAV nusistatymo prieš šį dvasininką, kurį JAV kariuomenė prisiėmė „sučiupti arba nužudyti“.

AMAN.

Saddam Hussein advokatas neteisėtai pavadino Irako laikinosios vyriausybės planus teisti nušalintąjį diktatorių. Jordaniečių advokatas Mohamad Rashdan komentavo Irako premjero Iyad Allawi žodžius, kad Saddam Hussein ir kiti buvę Irako vadovai, kuriuos yra sulaikiusios JAV pajėgos, per dvi savaites bus perduoti naujai irakiečių vyriausybei, kuri juos ketina teisti. M. Rashdan sakė, kad Allawi nėra atsakingas spresti šį klausimą, nes yra JAV vadovaujamos agresijos Irako atžvilgiu, kuri yra neteisėta, padarinius. Vyriausybė taip pat laikoma neteisėta, todėl negali būti jokios kalbos apie kalinių išdavimą irakiečiams.

Baltarusijos pasienyje sulaikyta 19 nelegalių migrantų

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Miške prie sienos su Baltarusija antradienio naktį pasieniečiai sulaikė 19 nelegalių migrantų, mėginusių patekti į Lietuvą.

Jie įkliuvo vos po kelių minučių, kai neteisėtai perėjo sieną iš Baltarusijos į Lietuvą.

Prie išorinės Europos Sąjungos sienos sulaikyta nelegalių imigrantų grupė yra didžiausia šiemet Lietuvos pasieniečiams įkliuvusi nelegalių imigrantų grupė.

Devyniolikos vyrų grupė apie 3 val. nakties specialios operacijos metu šalininkų rajone, Pošalčiū kaimo sulaikė Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) Varėnos rinktinės operatyvininkai ir Specialiosios paskirties būrio (SPB) pareigūnai.

Kaip sakė VSAT atstovas

rysams su visuomene kapitonas Rokas Pukinskas, nė vienas sulaikytųjų nelegalių neturi asmens dokumentų, sunkiai kalba angliskai, prisistato atvykėliais iš Pakistano.

Pasak VSAT pranešimo, operacijos metu pareigūnams teko paleisti perspėjamuosius šiuos.

Išgirdusi reikalavimus sustoti, beveik dviejų dešimčių nelegalių grupė miške tamsioje pradžioje krito, todėl VSAT Varėnos rinktinės Operatyvinės veiklos skyriaus ir Specialiosios paskirties būrio pasieniečiai juos stabdymai ir orą paleido 16 įspėjamųjų šūvių.

Po įspėjamųjų pasieniečių šūvių sienos pažeidėjai išsiganė ir sustojo.

Lengvai apsirengę nelegalai neturėjo jokių tapatybės dokumentų, asmeninių daiktų ar pi-

nių. Visi sulaikytieji — vyrai, iš pažiūros apie 30 metų amžiaus.

Paaikėjo, kad nelegalūs migrantai valstybės sieną iš Baltarusijos neteisėtai perėjo, ant kontrolinės pėdsakų juostos pakloję kelių metrų ilgio lino leumo juostą. Manoma, kad taip jie tikėjosi, jog pasieniečiai nepastebės jų pėdsakų.

Netrukus sulaikymo vietą ir aplinkines vietas apieškoję pasieniečių kinologai su tarnybinių šunimis nieko įtartino neaptiko, todėl manoma, kad sulaikyta visa nelegalių grupė — nė vienas sienos pažeidėjų nepavyko pabėgti.

Pareigūnai antradienį Varėnos rinktinės Tribūnų užkardę vykdė sulaikytųjų apklausą.

VSAT Varėnos rinktinėje dėl šio įvykio atliekamas ikiteisminis tyrimas.

Kompiuterių pirkėjams — mokesčių lengvata

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Gyventojai galės atgauti dalį už įsigytą kompiuterį ar įsivestą interneto ryšį sumokėtos sumos. Šiuos pinigus jie susigrąžins, deklaravę pajamas ir atgavę dalį valstybei sumokėtų mokesčių.

74 parlamentarams balsavus už, vienam — prieš ir dviem susilaikius, Seimas antradienį priėmė Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisą, numatančią, kad ši pajamų mokesčio lengvata bus taikoma ir už išsimokėtinai įsigytą kompiuterį su programine įranga bei įsivestą interneto ryšį.

Tokia lengvata pasinaudošiantis asmuo savo apmokestinamąsias pajamas galės sumažinti ne daugiau kaip 4,000

litų. Seimo Informacinės visuomenės plėtros komiteto pirmininko Algirdo Kunčino teigimu, už kompiuterį sumokėjęs ne mažiau kaip 4,000 litų gyventojas galės atgauti 1,300 litų.

Norint tokią sumą atgauti, reikia uždirbti ne mažiau kaip 2,000 litų.

Mažesnes pajamas gaunantiems ir mažesnius mokesčius valstybei mokantiems gyventojams parlamentaras pataria kompiuterį pirkti išsimokėtinai.

Kol kas tokia lengvata, pasak A. Kunčino, galės pasinaudoti tik gyventojai, mokantys pajamų mokesčių, tačiau ateityje ketinama išplėsti pretendentų į šią valstybės paramą ratą.

„Sulaukėme pensininkų,

nemokančių pajamų mokesčio ir prašančių pigiau įsigyti kompiuterį ar įsivestą internetą. Ateityje galima pagyvoti ir apie lengvatą jiems, ir specialią nuolaidų programą besimokančiam jaunimui“, sakė A. Kunčinas.

Numatyta, kad lengvata gyventojai galės pasinaudoti deklaruojami 2004-2006 metų pajamas. Vėliau Seimas spės, ar pratęsti lengvatą galiojimą. Be to, susigrąžinti dalį šių išlaidų bus galima tik kartą per trejus metus.

A. Kunčino teigimu, Seimo įteisinti lengvatai nėra lygių pasaulyje, tačiau kai kuriose valstybėse sumažinant pelno mokesčius yra skatinamos bendrovės, darbuotojams perkant asmeninius kompiuterius.

Partizano orumas ir stribo vieta

Nėra ir negali būti lygybės ženklas tarp valstybės gynėjo ir valstybės grovėjo; tarp laisvės kovotojo ir stribo

EDMUNDAS SIMANAITIS

Pasirodė straipsnių aktualia tema: A. Šuopytės „Pusės amžiaus tyla“ („Tremtinys“, Nr. 5, 2004.01.29) ir A. Endriukaičio „KGB papulkininkis grįžta į Šakius“ („Tremtinys“, Nr. 20, 2004.05.13). Tikslinga atkreipti skaitytojų dėmesį į kai kuriuos aspektus. Po išdėstytos nužudytos partizano žmona Marcelė Aštrauskienė ir dukra Martina Bikiulienė buvo ir liko teisios, reikalaujamos iš stribų būrio vadeivos ir MGB agentės pasakyti, kur palaidoti jos išduoto ir jo nužudytos laisvės kovotojo palaikai. Demokratijos pasaulyje teisė palaidoti savo artimą žmogų yra gerbiama, jos laikomasi.

Okupanto baudėjai ir stribai niekada nelaidojo savo aukų. Atvirkščiai — nekrosadizmas, t.y. nužudytųjų ar žuvusiųjų laisvės kovotojų kūnų viešas išniekinimas, buvo privalomoji čekistinio ritualo dalis prieš suverciančius palaikus ir šulinius, pelkes ar užkasant žvyruobėse. Todėl niekada nepripinoma vartoti žodį palaidojimas, nes tokiu būdu baudėjams ir stribams iš nesugadintų ar sąmoningai mėginama suteikti humaniško savybių, kurių jie negalėjo turėti ir neturėjo. Žmogaus palaikų laidojimas visada siejamas su religine ar pilietine apeiga. Beje, tarptautinė teisė apreiškia palaidoti ir žuvusius priešus karius. Okupantai šio reikalavimo visiškai nepaisė.

Atkurus nepriklausomybę dauguma okupanto represinių tarnybų karininkų, eilinių, baudėjų ir stribų liko Lietuvoje. Didžiama jų sulindo į priedangas ir faktiškai yra Penktosios kolonos stuburas. Yra faktų, kad paliko iki galo nesuadintas KGB šnipų ir informatorių tinklas, o atvirkščiai „artimojo užsienio“ spectarnybų pastangomis, jis atnaujinamas. Apie tai liudija ir pastarojo meto įvykiai, kai aukščiausios valdžios institucijos buvo ištiktos nevienodo stiprumo paralyžių, kaustę jų veiklą.

Asmenys, dalyvavusieji tautos genocido akcijose, griežtai laikosi KGB instrukcijų — kai baudėjus apklausinėja teisėsaugos darbuotojai, jų profesinė atmintis staigiai „susilpnėja“, jie „neatsimena“ jokių savo veiksmų, kurie galėtų kaip nors juos demaskuoti ar kompromituoti. Todėl nereikia žemintis prašant jų atgailauti. Sąžinės nepraradęs žmogus ryžtasi niekieno neragintamas pats atsiprašyti žmonių, kuriuos savo veiksmais nuskriaudė ar įžeidė. Tačiau privalu reikalausti, kad teisingumas būtų vykdomas, remiantis faktais ir liudininkų parodymais. Tik nepriklausomas teismas turi teisę vykdyti teisingumą ir niekas daugiau.

Lietuvos okupacija buvo iš anksto svetur suplanuoto genocido politikos įgyvendinimo pradžia. Tai nusikaltimas, kuriam tarptautinė teisė nepripažįsta senaties. Iš netiesos teisė neatirsanda. Todėl okupanto teisės aktai okupuotoje teritorijoje neturi teisės galios. Jais to, susigrąžinti dalį šių išlaidų bus galima tik kartą per trejus metus.

Lietuvos įstatymu, priimtu 1999.01.12., konstatuojama, kad „1944–1953 metais Lietuvoje kilo ir vyko visuotinis ginkluotas pasipriešinimas sovietinei okupacijai — Lietuvos valstybės savijaga“. Ten pat įrašytas esminės svarbos

teiginys: „LLKS Taryba okupacijos metu yra aukščiausias tautos politinis organas, vadovaujantis politinei ir karinei tautos išlaisvinimo kovai“. Laisvės kovotojai yra Lietuvos kariai savanoriai, o išlikusieji gyvi — kovų veteranai.

Iš to seka, kad okupanto sukurtos bylos ir kaltinimai pavergtos šalies piliečiams, gynusiems savo tėvynės laisvę, savo žemę, savo šeimą — pirmiausia turi būti vertinami, kaip nenugintinami įkalčiai baudėjams, stribams ir priešų agentams. Tai labai svarbi išvada, kuria, deja, retai pasinaudojama.

Tarptautinis Vilniaus visuomeninis tribunolas, savo nuosprendžiu pasmerkęs komunizmo nusikaltimus, nustatė tris kolaboravimo su okupantu aspektus:

teisinis — tai veika prieš valstybę, už kurią atsiranda baudžiamoji atsakomybė; politinis — sąmoningas, savanaudiškas dėl politinių, ekonominių ar ideologinių sumetimų siekis įgyvendinti savo tikslus su okupantu pagalba; moralinis — veiksmai siekiant pateisinti okupaciją.

Minėtam stribų vadeivai ir MGB agentei buvo taikyta baudžiamoji atsakomybė. Bene kebliausias partizanams ir apskritai politiniams kaliniams bei tremtiniams žmogiško orumo klausimas. Jis atsirado dėl to, kad Lietuvoje savo metu nebuvo atlikta visapusiška desovietizacija. Buvo atkurtos rezistencijos dalyvių pilietinės teisės. Galima teigti, kad šioje srityje teisingumas atkuriamas įstatymo nustatyta tvarka. Tačiau desovietizacijos proceso metu taip pat turėjo būti pagal įstatymą įvertinama veika asmenų, kurie įtariamai bendradarbiavimu. Tokiu būdu būtų panaikintas pagrindas išdavikams, tarp jų ir aktyviems genocido nusikaltimų vykdytojams, teisinti savo veiklą paaikškinimais, kad jie sąžiningai vykdė okupanto įstatymus ir paliepiamus griauti Lietuvos valstybės pamatus, tremti gentainius, žudyti besipriešinančius genocido politikai pavergtos valstybės piliečius.

Laisvos šalies piliečiams ypač didelę moralinę žalą sukelia stribų gyrimasis, kad jie laikęsi okupantui savo noru duotos priesaikos ir dėl to buvo gerbiami. Minėto teismo procese išryškėjo dvi tariaimai lygiavertės moralės: nepriklausomos Lietuvos piliečio ir išdaviko.

Šis faktas rodo, kad Lietuvoje net aktyviems genocido vykdytojams magia vaikščioti pakelta galva, ir kaip rodo minėtos bylos eiga, menkinti laisvės kovas bei niekinti partizanus.

Skaudu ir sunku skaityti partizano dukros Martinos žodžius, kai ji sakosi atleisianti stribui, dalyvavusiam jos tėvo nužudyme, jei šis pasakys, kur pakasti jo palaikai. Krikščioniškai moralei būdinga atgaila, atleidimas, susitaikymas, tačiau ši triada neturi būti painiojama su teisingumu, kurį vykdo tik teismas ir niekas daugiau. Taip rašo Konstitucija. Todėl visiškai logiška reikalausti, kad teismo procese būtų paisoma ir visuomenės moralės normų.

Kita vertus, panašaus pobūdžio bylose ieškova turėtų laikytis labai aiškios, nuosek-

A + A TONY M. GRĖBLIŪNAS

Mirė 2004 m. birželio 13 d., sulaukęs 63 m.
Gyveno Marquette Park apylinkėje, IL. Gimė Lietuvoje.
Nuliūdę liko: brolis Algirdas Savickas, brolis Louis Grėbliūnas, brolis Gene Grey su šeimomis, daug sūnėnų ir dukterėčių.

A. a. Tony buvo brolis a. a. Vytauto ir a. a. Pius.
Velionis buvo aukštai vertinamas ir daug apdovanojimų nusipelnęs Jungtinių Amerikos Valstijų kariuomenės karininkas. Tarnybai jis atidavė 28 metus.

A. a. Tony bus pašarvotas trečiadienį, birželio 16 d. nuo 4 v. p.p. iki 8 v.v. Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, birželio 17 d. 9 val. r. Brady Gill laidojimo namuose, iš kur velionis bus palaidotas į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kur 9:30 v.r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Abraham Lincoln kapinėse.

Kviečiame visus artimuosius, gimines ir draugus dalyvauti laidojime.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A JUOZAS DZENKAITIS 1916—1999

Sukanka penkeri metai, kai 1999 m. birželio 18 d. amžinam poilsiui į Viešpaties namus iškeliavo visiems žinomas, geros širdies, ilgametis mūsų parapijos veikėjas Juozas Dzenkaitis.

Šv. Mišios už Jo sielą bus aukojamos šv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles, CA.

Šviesus ir brangūs prisiminimai tebėra gyvi jo žmonos Bronės širdyje ir neišblės niekada. Prašome draugus, pažįstamus ir artimuosius prisiminti a. a. Juozą savo maldose.

Liūdinti žmona

Pirmą kartą...

prenumeruojant DRAUGĄ (JAV) gaunate nuolaidą. Tik \$65 metams (\$35 — pusei metų). Atsiųskite savo vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį kartu su mokesčiu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629).

vardas, pavardė

adresas

miestas, valstija, zip

telefono numeris

lios ir tvirtos pozicijos. Emocijos bei pagraudenimai teismo ne laikomi argumentais. Privalo remtis faktais, liudininkų parodymais, citatomis iš Vilniaus Tribunolo nuosprendžio, įvertinimo komunizmo nusikaltimų žmonių, skyrium imant, ir lietuvių tautai, vadinti daiktus ir įvykius tikraisiais vardais, pavyzdžiui, stribą — tėvynės išdaviką, čekistą — genocido vykdytoją, trėmimą ir žudynes — nusikaltimais, kuriems nėra senaties.

Jeigu teismas ir neatsilvelgtų į teikiamus argumentus, tai byloje turėtų išlikti dvi aiškos pozicijos: valstybės piliečio ir tėvynės išdaviko. Istorijos tyrinėtojams liktų pėdsakas, leidžiantis analizuoti ir Temidės poziciją atsiuriančioje Lietuvoje.

Nuo okupacijų nukentėję asmenys niekada neturėtų prarasti orumo. Daug kas prarasta negrįžtamai — sveikata, jaunystė, turtas, artimi ir brangūs žmonės, visko ir išvardyti nepavyktų. Tačiau nėra ir negali būti lygybės ženklas tarp valstybės gynėjo ir valstybės grovėjo, tarp laisvės kovotojo ir stribo, tarp skriaudėjo ir skriaudžiamąjo, tarp vagies ir apvogtojo, tarp plėšiko ir apiplėštojo.

Laisvės kovos ir patirtos ne- tektys nenuėjo veltui. Lietuva tapo Europos Sąjungos nare. Tai įpareigoja būti oriais ir budriais Nepriklausomybės są- gyboje.

Čikagoje ir apylinkėse

BIRŽELIO 20 D., SEKMADIENI, 12 v.p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St., Vyt. Didžiojo Šaulių rinktinė ruošia Joninių šventę. Bus linksma muzika, šokiai, loterija, skanus maistas, veiks baras. Visi kviečiami pasilinksinti.

11 v.r., Oak Forest priemiestyje (5900 W. 147th St.). Šokių šventės rengimo komitetas dėkoja Joninių rengėjams už paramą ir linki jiems saulėtos ir gražios dienos! Laukiame visų Joninėse ir šokių šventėje.

BIRŽELIO 19 D. ŠEŠTADIENI, 11 v.r. visi lietuviai kviečiami švęsti Joninių šventę gamtoje, 5900 West 147 St., Oak Forest priemiestyje. Šventėje dalyvaus Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius su šeima, programą atliks išeivijos muzikinės grupės, liaudies ansamblių, šokių kolektyvai. Net jei oras subjurtų ir lietus prakiurtų – atvykite!

SOUTHWEST ORGANIZING Project kviečia į renginį penktadienį, birželio 18 d., nuo 6 v.v. iki 9 v.v. Čia bus proga pabendrauti bei palaikyti ir paremti darbą, atliekamą šios organizacijos, kurioje aktyviai dalyvauja šv. M. Marijos Gimimo parapija. Bus įvairaus maisto, muzika, loterija. Vakarą vyks ta St. Mary, Star of the Sea, 6435 So. Kilbourn Ave. Daugiau informacijos tel. 773-471-8208.

BILJETUS | XII LIETUVIŲ tautinių šokių šventę Čikagoje, pokylį Hyatt viešbutyje ir susipažinimo vakarą Navy Pier bus galima įsigyti per Jonines, kurios įvyks birželio 19 d., nuo

BIRŽELIO 27 D., SEKMADIENI, rengiama Pasaulio lietuvių centro gegužinė. Atėkite pasilinksinti, skaniai pavalgyti, pasiklausyti smagios muzikos.

XII Tautinių šokių šventė

Kęstutis Stančiauskas.

„STREET DANCER“ KONCERTUOS ČIKAGOS MILLENIUM PARK

„Street Dancer“, Kęstučio Stančiausko vadovaujama džiaz grupė koncertuos birželio 29 d., antradienį, 12 v. p.p. Čikagos miesto naujai atidarytame Millennium Park (Michigan ir Randolph gatvių kampas).

Čikagos miesto kultūros departamentas (Dept of Cultural Affairs) ruošia fotografijų parodą „Family Album“. Šioje parodoje bus rodomos vokiečių, Paryžiuje gyvenančio Iwe Ommer fotografijos, kuriose pristatoma virš tūkstančio šeimų portretų iš įvairių pasaulio vietovių. Kadangi ši paroda nori pagerbti šeimos tradiciją, su „Street Dancer“, taip pat gros Kęstučio sūnus Ramūnas ir duktė Monika. Muzika Kęstučio ir Vilijos Stančiauskų šeimoje, yra svarbi kasdienybė. Abu jų vaikai, jau nuo darželio lanko muzikos pamokas, koncertuoja ir groja mokyklų orkestruose.

Prieš du metus „Street Dancer“ pasirodė Kauno džiaz festivalyje. Nesenai „Blue Jazz Productions“ išleido jų naują kompaktinį diską vardu „Valkata“. Naujame diske taip pat yra Kęstučio Stančiausko kompozicijų lietuviškom temom – „Lithuanian Suite“, „Henryk ir Egle“, ir „Valkata“. Kartu su Kęstučiu, ilgus metus groja profesionalūs muzikantai: Andrew Scott Potter, Jim Massoth ir Robert Long.

„Street Dancer“ koncertas įvyks dieną prieš lietuvių tautinių šokių šventės atidarymą. Koncerto metu bus pristatyta lietuvių šeima ir bus proga užsiminti dalyviams apie vykstančią lietuvių šventę. Į parodą ir koncertą įėjimas laisvas, tad rengėjai tikisi, kad atvyksite pasidžiaugti nauju parku ir įdomia programa.

XII Tautinių šokių šventės rengimo komitetas

„Draugo“ knygynėlyje

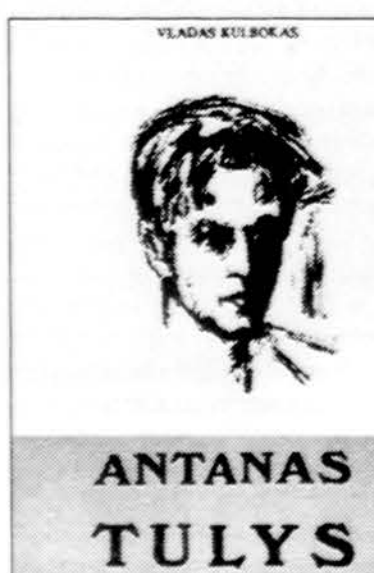
Vladas Kulbokas

ANTANAS TULYS

Sunkiai kilo dailioji literatūra išeivijoje. Atskiri jos dalykai pradėjo rodytis laikraščiuose, žurnaluose ir atskiroms knygelėms, tik visuomeniniam ir tautiniam gyvenimui sustiprėjus. Jos autoriai buvo negausūs švietusoliai atkėlę iš Lietuvos.

Vienas tokių – Antanas Tulys, didesnio talento, susipažinęs su beletristo darbu universitete.

Knygos kainą 4 dol. Norintieji įsigyti šią ar kitas knygas, skambinkite į „Draugo“ knygynėlį, tel. 773-585-9500.

ANTANAS
TULYS

Lietuvos Vyčių 112-ta kuopa

Ši Vyčių kuopa yra didžiausia visoje Amerikoje. Ji turi 241 asmenį, kurie susimoka organizacijos metinį nario mokestį. Nariai yra labai išsiskleidę po visus Čikagos priemiestius, tas sudaro sunkumų visiems susieiti į ruošiamus susirinkimus. Susirinkimuose dalyvauja 40-50 narių. Jos nariai lanko ir kitų organizacijų parengimus. Kaip daugeliui esančių organizacijų, taip ir Lietuvos Vyčiams reikia jaunų narių, kurie galėtų tęsti jos veiklą. Lietuvos Vyčiai užsiima kultūrine veikla ir pagalba Lietuvai. Jau nuo pat įsisteigimo Lietuvos Vyčiai labai daug padėjo Lietuvai. Lietuvos okupacijos metu, L. Vyčiai daug pastangų padėjo, darydami žygius prie Amerikos vyriausybės, kad Lietuvoje būtų atstatyta nepriklausomybė. 112-tos kuopos nariai kiekvieno susirinkimo metu renka pinigus, kad galėtų paaugoti Lietuvai, sušelpimui pagalbos reikalingiems asmenims.

Prisimename laikus, kada Lietuvos Vyčiai „žydėjo“. Tuo metu organizacija turėjo daug

jaunų narių, bet laiko tėkmėje sąlygos keitėsi. Lietuvos Vyčių jaunieji šeimų nariai pasklido po visą Ameriką, liko daugumoje vyresnioji karta. Kaip buvo paminėta, tas palietė ir 112-tą kuopą.

Paskutinis šio sezono susirinkimas vyko gegužės mėn. 18 d. Pirmininkas Leonas Paukšta prieš pradėdamas susirinkimą pakvietė kun. Antaną Markų palaiminimo maldai. Tai Vyčių tradicija, kad susirinkimai pradedami ir užbaigiami trumpomis maldomis. Pirmininkas pakvietė valdybos ir įvairių komisijų narius pranešimams.

Susirinkimo metu buvo kalbėta apie įvyksiantį Lietuvos Vyčių metinį suvažiavimą rugpjūčio mėn. 4-8 dienomis Crowne Plaza viešbutyje, N.J. valstijoje. Šio suvažiavimo metu bus išrenkama naujoji, vyriausioji L. Vyčių valdyba 2004-2005 metams. Pirmininkas kvietė kuopos narius vyksti į šį suvažiavimą.

Iš artimiausios veiklos pažymėtini yra šie: dalyvavo šv. Mišiose per kapų puošimo šventę šv. Kazimiero lietuvių kapi-

Dalis svečių Lietuvos Vyčių 112-tos kuopos susirinkimo metu.

nėse, kuriame L. Vyčių choras giedodavo giesmes. Choriui vadovauja jauna muzikė Alma Preišaitienė, muzikinį išsilavinimą gavusi Lietuvoje. Ilgametis šio choro vadovas muzikas Faustas Strolia išėjo į poilsį. Po Mišių kuopos nariai dar aplankė mirusių narių kapus.

Birželio mėn. vyks Vidurio apygardos Lietuvos Vyčių

suvažiavimas Kenosha, Wisconsin. Šis suvažiavimas globoja Kenosha 38-oji kuopa. Buvo prašoma, kad ir 112-tos kuopos nariai ten nuvyktų.

Į Vyčių veiklą yra įsijungusios ir kai kurios švento Kazimiero seselės ir jos liepos mėnesio 11 d. ruošia mažą vasaros šventę vienuolyno ažuolyne. Pirmininkas ir valdyba prašo

narių kuo gausiau šioje šventėje dalyvauti ir tuomet padėkoti joms už teikiamą paramą 112-tai kuopai.

Išsisėmus pranešimams, susirinkimas baigėsi maldą, o nariai pakviesti prie pasivažiavimo ir pabendrauti prieš visiems išeinant atostogų.

Antanas Paužuolis

MINĖJOME TRĖMIMUS Į SIBIRĄ

„Gabijos“ kanklininkų ansamblio, vadovaujamo Genės Razumienės, programos atlikėjos JAV LB Lemonto suruoštame Sibiro tremtinių minėjime.

Maloniau švęsti džiaugsmo mir pergalės dieną, kaip kad Vasario 16 ir Kovo 11, tačiau tiek pat svarbu prisiminti ir gedulo bei liūdesio dienas, kurias mūsų tauta išgyveno 1941 m. birželio 13-14 dienomis, pirmosios tremties į Sibirą metu. Tremimai į Sibirą vyko ir 1945–1946 metų birželiuose. Geriausių tautos sūnų ir dukrų naikinimas vyko per sovietinės okupacijos 50 metų laikotarpį, tačiau pirmieji tremimai buvo nuožmiausi ir negailestingiausi, blogiausiuose Sibiro lageriuose. Beveik visi pirmojo vežimo tremtiniai paliko amžinai ilstis Sibiro amžinojo įšalo žemėje.

Jų visų atminimą pagerbė JAV Lietuvių Bendruomenės, Lemonto apylinkė 2004.06.13, gausiu dalyvavimu bažnyčioje 11 val. šv. Mišiose, kurios buvo

skirtos Sibiro tremtiniais ir žuvusiems. Po pamaldų buvo paminėjimas Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, ją pripildant susirinkusiems.

Minėjimą pradėjo JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirm. Nijolė Nausėdienė. Visus pasveikinusi ji trumpai priminė, kokia buvo žiauri ir negailestinga Sibiro tremties istorija. Mes jos negalime pamiršti ir neturime leisti pasauliui pamiršti barbariško mūsų tautos naikinimo.

Pakvietus minėjimą praveisti Nijolei Martinaitytei, tylos minute ir kanklių „Lietuva brangi“ melodija buvo prisiminti visi mirusieji. Minėjimo programą sudarė prisiminimų, poezijos, dainų ir „Gabijos“ kanklių ansamblio melodijų montažas. N. Martinaitytė pri-

minė, kad per 1941 m. trėmimo dvi dienas buvo į Sibirą išvežta 34,260 asmenų. Ji deklamavo poeziją tremties temomis ir deklamacijos tarpais sol. Audronė Gaiziūnienė dainavo keletą partizanų ir tremtinių dainų, pritariant kanklių ansambliui, vadovaujant Genai Razumienai, paskutinę solo dainą pianinu akompanuojant Jūratei Lukminienei.

Pabaigai visi minėjimo dalyviai sugiedodavo 3 posmus „Marija, Marija“ ir po to salėje klebėjo diskusijos apie tą dieną Lietuvoje vykusius LR prezidento ir atstovų į ES parlamentą rinkimus.

Minėjimas buvo gerai organizuotas ir truko nepilną valandą, praėjęs deramam susikaupime.

Br. Juodelis

Sibiro tremties-birželio vežimų minėjimas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Programoje dainuoja sol. Audronė Gaiziūnienė, jai akomponuoja Jūratė Lukminienė. Toliau sėdi programai vadovavusi N. Martinaitytė. Baniutės Kronienės nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas. Raštinės Čikagoje ir
Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
Vytėnė Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

DĖMESIO! DĖMESIO! Nesenai atvykę,
ieškote darbo ar buto,
tačiau skelbtis laikraščio „Draugo“
kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų
skelbimą išspausdins nemokamai.
Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500
ar užsukti į DRAUGO administraciją
 adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL
60629.

PASINAUDOKITE „DRAUGO“ SPAUSTUVĖS PATARNAVIMAI

Dienraštis „Draugas“ spausdinamas modernioje, savoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos modernesnės spaustuvės visoje Amerikoje. „Draugo“ spaustuvė spausdina lietuviškas knygas, žurnalus, laikraščius, programas, pakvietimus, plakatus, bilietus, reklamines brošiūras, vokus su adresais, paruošia oficialių laiškų popierių su siuntėjo, organizacijų adresais, pasirinktais šūkiais.

Nedaug yra spaudos darbų, kurių dienraščio „Draugo“ spaustuvė negalėtų atlikti. Kiekvienas spaudos darbas, duotas „Draugo“ spaustuvėi, yra parama dienraščiui. „Draugas“ turi atlikti daug papildomų spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitų lietuviškų draugijų vadovybę pasinaudoti „Draugo“ spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, ką mūsų spaustuvė gali jums suteikti.

Remkite „Draugą“, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje – duokite spaudos darbus „Draugo“ spaustuvėi. Juk „Draugas“ stengiasi aprašyti visus renginius ir organizacijas, todėl nėra kito tokio, išeiviją jungiančio, veiksnio, kaip „Draugas“. Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės:

Valentinas Kruplis
DRAUGAS — 4545 W. 63 Street; Chicago,
IL 60629
Tel.: 773-585-9500; Fax: 773-585-8284

PRENUMERUOKITE „DRAUGĄ“

Metams JAV — 100 dol.
Metams tik šėštadienio
laida 60 dol.
Metams tik „Bicilystės“
laida 40 dol.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ISSUING SINCE 1920
Prieš neįrašiusi su NATO bendradarbiaujame